Akbaba

MAZOTA ZAM

GAZA ZAM

— Bu ne Melen?
— Vergi reformu paşam!

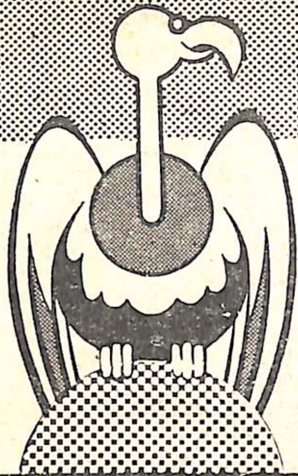
1964 YILINDA

11 milyon

TÜRKİYE İŞ BANKASI

(Faal: 722—26)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinçşağ, Mıstık,

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 6 — Sayı : 6
6 Şubat 1964
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

İki Düşman!

BİR kitap çıkarılsa, adı: «Türkiye'nin Dertleri»... Acaba kaç bin sayfa olur?.. Fuzuli: «Deeert çok, hemdeeert yok, düşman kavi, talih zebûn» diye inlemiş. Onun derdi dört yüz yıl önceki dert. Şimdi mezarından başını çıkarıp da bir halimizi görse, hemen içeri çeker!

Biliyorum hatırınıza gelenleri. Hemen, kar yağınca fırın kapılarında uzayan ekmek, bakkal kapılarında uzayan gaz kuyrukları canlandı gözünüzde, değil mi?.. Vergi kaçakçılarını, orman cellâtlarını düşündünüz değil mi?.. Kıbrıs yarası kanamaya başladı içinizde, değil mi?

Değil, değil... Bizim iki ana derdimiz var galiba: Bilgi düşmanlığı, biiir.. Çıkarcılık, ikiii...

İsrail, şu kum devleti, şimdi NATO'nun bütün tavuk ve yumurta ihtiyacını karşılıyor. Neden?

İsrail, Amerika'ya balık yollamıya başladı. Nasıl?

Çünkü İsrail'de her iş, bilenin elindedir. Cehalet, kendi evinde bile barınamaz!

Şimdi bir de çevremize göz atalım: Bir emekli büyük elçimiz vardır. Tam çakır-pençe. Milletlerarası katıldığı bütün tartışmalardan, yenik çıktığını hiç bilmiyoruz. Kıbrıs meselesi daha ortada yokken, başımıza gelecekleri, içi yanarak bize anlatmıştı.

Bu birinci sınıf adam, şimdi ne yapıyor biliyor musunuz?.. Oturmuş, dizlerini dövüyor!

Bir başka genç adam tanıdık. Sınır dışı bir vazifede müdür muaviniydi. Müdür som cahil.. Muavin, som aydın!

Günün birinde, bilgi, cehalete yenik düştü...

İşsizdi. Deli olacaktı. Ne yapmalıydı o genç, o ışık dolu yaşta?

Bir milletvekilil elinden tuttu, onu, bir bakanlığın müsteşarı ile tanıştırdı: Konuşun, dedi.

Konuştular... Beş dakika, on dakika, yirmi dakika... Müsteşar zile bastı ,hademeye: «Gelen olursa toplantıda dersin.. Kimse girmesin» dedi ve iki saat konuştu bu gençle...

Ayrılırlarken, onu kapıya kadar getirdi, eli omuzunda, nerdeyse hıçkırık olacak bir sesle:

— Siz, dedi, neden iş bulamadığınızı, neden kendinizi sevdiremediğinizi biliyor musunuz?

— Hayır.

— Ben söyleyim öyleyse, dedi müsteşar, hem çok biliyorsunuz, hem bilginizi saklamıyorsunuz!

Bilginin suç olduğu, ayıp olduğu memlekette yaşıyoruz...

Çıkarcılığa gelince:

On beş yıldır, öylesine bir çapul devrine girdik ki, sormayın... Eskiden «Devletin malı deniz, yemeyen domuz»du.. Şimdi milletin malı da deniz.

Oturduğu koltuğa, inancının zerresini feda etmiyen bir adam, Necdet Uğur, Belediye Başkanı olunca bir de bakmış ki, imar masasının dokuz gözünde dokuz plân var. Kesesine güvenen borazancı başı oluyor. İşin başına, inandığı, güvendiği bir genci getirmiş, bir hukukçuyu. Ama bu konuda kitap yazmış bir hukukçuyu.

İnsan, vazifenin adına bakınca iki sözü bağdaştıramıyor: İmar nerdeee, hukuk nerde?

Ama, aslında imar işi, en az bir mimar işi kadar bir hukuk işidir: Vatandaşın hakkını, şehrin hakkını, plânların hakkını koruyacak bir iş.

Şimdi, çıkarcıların bütün yıldırımları bu genç aydının başına yağıyor: Ne para gücünün önünde, ne politika gücünün önünde eğilmediği için!

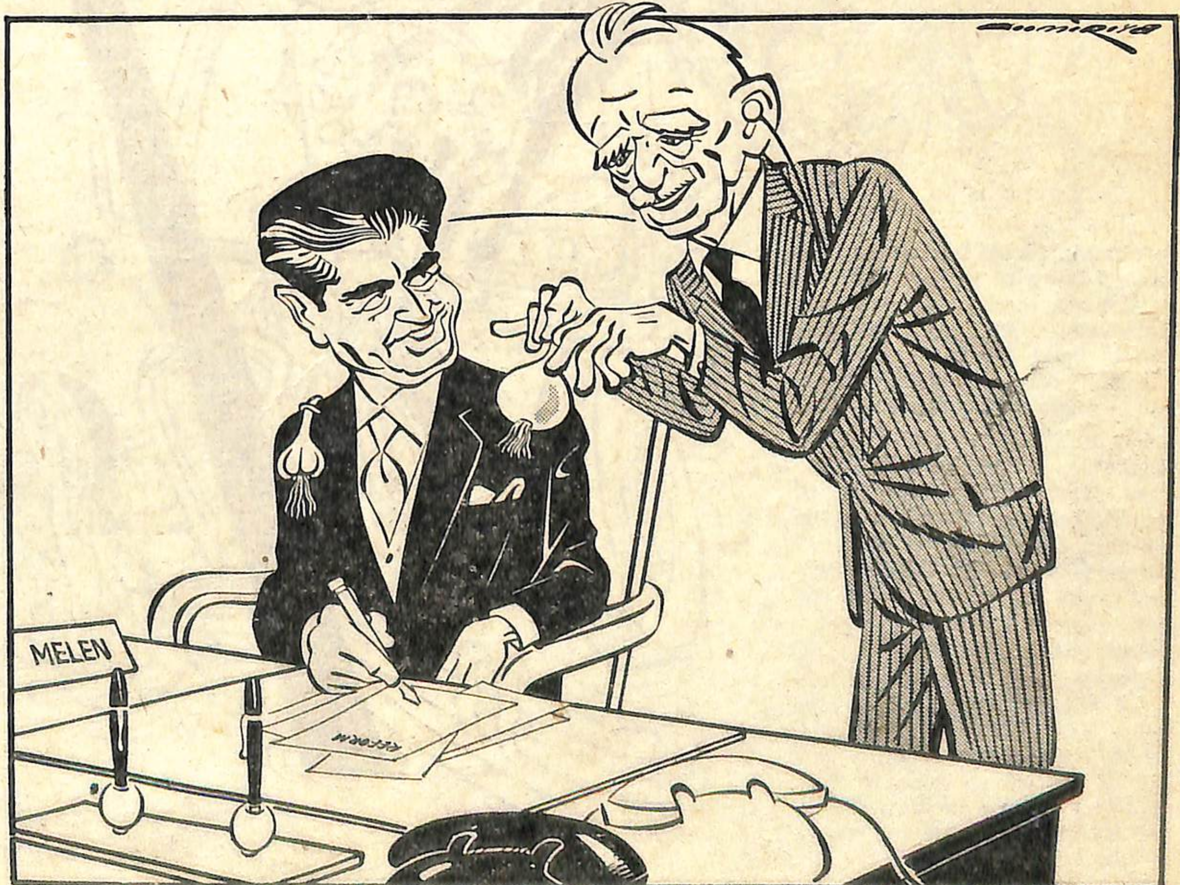
Bizim Akbaba'da bile, birkaç sayı önce, onu taşlıyan bir yazı çıktı. İşi karıştırınca, toprak altında kalmış bir menfaat hortlağının sırıtan dişleri ile karşılaştık. Bu yazı, o imzaya yakışmazdı. Ne kalemini kullanmalıydı bu işte, ne Akbaba'yı...

Apaçık konuşalım: Yanlışlıklar yapabiliriz.. Haksızlıklar yapabiliriz.. Ama hiç birini art düşünce ile, bile bile yapmayız. Yanlışımızı, haksızlığımızı anlayınca da üzüntümüzü yazmak ve doğruyu açıklamak ilk ödevimiz olur. Bu suç kendi kalemimizde olmasa bile.

İstanbul Belediyesinin genç imar müdürü, Fikretin: «Kıran da olsa kırıl sen, fakat bükülme sakın» dediği çelik karakterli bir aydınımızdır. Bükülmiyecek... İnşallah kırılmıyacak da!

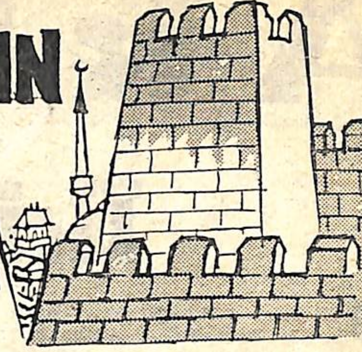
Yusuf Ziya ORTAÇ

Maliye Bakanı «Vergi reformu sol eğilimli değildir» dedi. — Gazeteler —

İnönü — İşte, sağına sarmısak astım, soluna soğan... Artık şaşırmazsın!

BOMBANIN ÜSTÜNE GİDİLMEZ

AZİZ NESİN

BİLİRSİNİZ, bizde gelenektir, olağanüstü yer ve durumlarda doğan çocuklara, doğdukları yere göre ad koyarlar. Vapurda doğan çocuklara eskiden «Bahri» adı verilirdi, şimdi «Deniz» adı konuyor. Tiren yolculuğunda doğan çocuğun adı da «Demir» oluyor.

On gün önce doğan sekizinci çocuğuma hâlâ uygun bir ad bulamadım. Bu yüzden çocuğu nüfusa yazdıramıyoruz bir türlü.

İlk çocuğum kızdı, adını Nurten koyduk. İkinci çocuğum erkekti, birincinin adıyla uyaklı olsun diye Erten koyduk adını. Sonra sırayla çocuklara uyaklı adlar uydurduk: Nurten, Erten, Ayten, Gülten, Pesten, Hepten... Yedinciye ad bulmakta zorluk çekince bir şair arkadaşımızın verdiği akılla Tenten adını verdik.

Bu yedi çocuk, ya ebe ya doktor eliyle yatakta doğduğundan onlara ad bulmak kolaydı, ama sekinzicinin doğumu hiç de öyle olmadı. Şimdi bu çocuğa öyle bir ad bulayım ki diyorum, adı söylenince doğum macerası da anlaşılsın. Ona uygun ad bulmakta belki bana bir yardımınız olur diye, sekizinci çocuğumun doğumunu anlatayım size.

Karım çok zor doğurur. Her seferinde ölümle pençeleşir zavallı. Karnı dikiş yerlerinden yamalı bohçaya döndü. Ama ne yapalım, sekiz yıllık bir karı - kocanın yedi çocuğu olması normal değil mi? Çünkü karım teker teker doğuruyor, hiç ikiz doğurmadı.

Ama en büyük zorluk sekizinci gebeliğinde başgösterdi. Eve gelen iki doktor umutsuzluk içinde «Bu sefer kurtuluş pek zor... Dakika gecikmeden hastaneye kaldırın» dediler. Bu sefer karımı doğumevine götürmekte gecikmişiz.

Bir taksi bulmak için sokağa fırladım. Tersliğe bakın, önümden vızır vızır geçen arabalar doluydu. Telefonla Belediyeden cankurtaran arabası istemektense, cenaze arabası çağırmak daha akıllıca iş olurdu; cankurtaran arabasının en çabuk bir günde gelebileceğini biliyordum.

Şaşkınlık içinde sokakta kendimi arabadan arabaya, o yana bu yana atıp dururken bir araba durdu önümde. Karımı kucaklayıp arabaya attım. Şoföre,

— Aman kardeşim, çabuk doğumevine... dedim.

En yakınımızdaki hastaneye beş dakikada varabilirdik. Allah razı olsun şoför iyi kalpli bir adammış,

— Hiç merak etme ağabey, dedi, şimdi uçarız...

Demeğe kalmadı, gerçekten uçmaya başladık; evet tekerlekler yerden kalkmamıştı ama, hurda haldeki arabanın zangırtısından uçuşa kalkmak üzere olduğumuzu anlamak zor değildi. Bu sefer can korkusuyla,

— Aman kardeşim, biraz yavaş... O kadar da acelemiz yok... dedim.

Şoför,

— Kendimi methetmek gibi olmasın, dedi, bu Türkiye memleketinde direksiyonda elimi tutacak başka bir şoför yoktur. Evet, araba hurdadır velâkin ben muhacir arabası var ya, ona direksiyon takar, yürütürüm evvelâllah... dedi.

Sancılar içinde kıvranan, inleyen karım bile,

— N'olur daha yavaş... dedi.

Şoför,

— Sen hiç merak etme hemşiranım... dedi.

Ben bir daha,

— Rica ederim, çok rica ederim, biraz yavaş... dedim.

Bu sefer şoför terslenerek,

— İmkânsız beyim, yavaş süremem... dedi.

— Neden? Kırk-elli kilometreyle süremez misiniz?

— Yahu, biz keyfimizden mi kaçıyoruz be... Trafikler kontrola çıkmışlar yahu, yolları kesmiş herifler... dedi.

Durmadan konuşan şoför, başka şoförleri hiç beğenmiyor, yanımızdan geçen arabaların şoförlerine kızarak,

— Bunlar da şoför mü be, leblebici... Ben arabamı kıl payı farkla geçirtirim, hem de bi çizik almadan... diyordu.

Sözünü ancak tamamlamıştı ki, bir toslama çatırtısıyla araba sallandı, yine yollandı. Pencereden baktım, bizim arabanın kapısının kulpunda bir başka arabanın kapısı sallanıyor. Yanındaki arabalara sürtmeden kıl payı farkla geçmekle övünen şoför, başka bir arabanın kapısını koparmış götürüyor.

— Ne oldu? dedim.

— Ne olacak, dedi, bunların şoför olması için on fırın ekmek yemeleri lâzım. Direksiyonu çevirmesem, akordiyon olacaktık...

Araba hastanenin tam ters yönüne, Harbiye'den Dolapdere'ye doğru yönelince,

— Aman nereye? diye bağırdım.

O gayet sakin,

— Öbür yanda trafik ekibi var, dedi, bombanın üstüne gidilmez ağabey... Evet, ben çiğ yemedim ki karnım ağrısın... Ehliyetim var, muayenem de tamam... Farlarım da yanıyor, firenlerim de tamam... Ama olsun, köpekle dalaşmaktan çalıyı dolaşmak yeğdir demişler... Neme lâzım, şurdan gideriz daha iyi...

— İyi ama birader, biz hastaneye gideceğiz...

— Gideriz ağabey... Kasımpaşa'dan Şişhaneye, ordan geri döneriz...

Yanımızdan geçen arabaları sıyıra sıyıra giderken bir yandan da,

— Bunlar şoför değil Haymana ovasında kaz çobanı olamaz be... diyordu.

Bir sarsıntı oldu, karım bir çığlık attı. Arabaya şiddetli bir rüzgâr giriyordu. Bir de baktım, bizim arabanın sağ kapısı, kulpuna takılı öbür kapıyla birlikte kanatlarını açmış kartal gibi havada uçuyor.

Odun fiyatları birdenbire 45 liraya çıktı! (Gazeteler)

Odun ve oduncu!

Şoför,

— Hamdolsun, yine kurtulduk, dedi, şansınız varmış ki benim arabaya bindiniz, yoksa tamamdı işiniz... Direksiyonu kırmasam mortiyi çekmiştik... Bunlar şoför değil ki... Önüne gelen kaz çobanının eline şoför diye ehliyet veriyorlar.

— N'olursunuz biraz yavaş... Rica ederim, az yavaş... Evet hastaneye yetişeceğiz ama o kadar da acelemiz yok... dedim.

— Ben sizin için sürmüyorum arabayı böyle, dedi, anlatamadık mı trafik ekipleri bütün yolları kesmiş... Evet, benim arabamda her şey tamam... Farlarım yanıyor, muayene olmuşum, ehliyetim de var... Firenlerim sağlam, velâkin ne diye bombanın üstüne gideyim...

Saçları terden sırılsıklam olmuş karım inliyerek,

— Hastaneye daha çok var mı? dedi.

Şoför kızdı,

— İsterseniz inin yahu, dedi, sizi insaniyetlik olsun diye arabama aldım...

İnecek halimiz yoktu, karım inliyor, kıvranıyor Yol ortasında daha kötü bir durumda kalabiliriz. Çünkü karım,

— Galiba tamam... Sancı arttı diye fısıldamıştı kulağıma.

Şoför arabayı önümüzdeki otobüsün kıçına çarpmasıyla arabanın ön çamurluğunu sağ farla birlikte orda bırakıp arabayı sürdü. Motor kızgın buğular fışkırtarak hırlıyordu. Şoför,

— Bu otobosları İstanbul şehrinden kaldıracaksın dedi, bunlar belâ yahu...

Kasımpaşa'dan Şişhaneye çıktık, sola döneceğimize, sağa döndük, Unkapanı Köprüsüne yöneldik.

— Aman ters gidiyoruz arkadaş, dön.. dedim.

Sırıtarak,

— Deli misin, dönülür mü... dedi, yukarısını trafikler kesmiş, kontrolda herifler be... Benim korkum yok, her şeyim tamam... Ehliyetim var, motor muayeneden geçmiş, firenlerim sağlam, farlarım yanıyor... Ama neme lâzım, ne diye bombanın üstüne gideyim...

Köprüyü geçerken, en son, önümüzde giden demir çubuk yüklü bir kamyon görebildim. Çubuklar kamyonun arkasından birkaç metre dışarıya uzanmış, birinin ucuna da dikkati çeksin diye kırmızı bez bağlamışlardı. Bizim şoför arabayı, o demir çubukların altına soktu Bir çatırtı, bir çığlık duydum, sonra kendimi kaybetmişim. Yüzüme çarpan şiddetli bir rüzgârla kendime geldiğim zaman, vücudümü açıkhavada buldum. Arabanın üst karoseri tamamiyle uçan araba üstü açık bir spor araba haline gelmişti ve Saraçhane'den Aksaray'a doğru iniyorduk. Kendimi toparlamaya çalışarak,

— Burdan Şehzadebaşına dönecektiniz... dedim.

— Hiç lâf anlamıyorsun arkadaş, dedi, demindeberi maval okumuyoruz; trafik ekipleri yolbaşlarını kesmiş diyoruz yahu...

— Durdur inelim... dedim.

Karım,

— Artık inemeyiz... dedi.

— Başka bir hastaneye götür bizi...

Şoför,

— Yol üstünde nasıl olsa bir hastane bulunur, Cerrahpaşa Hastanesi var... dedi.

Bir yandan da kendini övüyordu.

— Ben yirmi iki yıllık şoförüm. Deminki kamyon var ya, siz başka bir arabada olsaydınız, tozunuz kalmazdı. Ama nasıl geçtim altından... Haaa, işte öyle. Herifler şoför değil, eşek sürücüsü...

Aksaray'a sağa kıvrılırken bir toslaşma daha oldu. Şoför yerinin ön camı çerçevesiyle birlikte düştü. Arkamızdan düdükler ötüyordu.

— Gördünüz ya, dedi, böylelerine şoför diye ehliyet verenlerde kabahat... Şimdi benim yerimde bir acemi şoför olaydı, kaç cana kıyılacaktı... Trafik kazaları bundan oluyor işte...

Cerrahpaşa'ya döneceğimiz yerde Şehremini'ne doğrulduk.

— Trafikler her yeri sarmış, dedi, Guraba'ya gidersiniz, orda da hastane var... Yine siz dua edin ki benim gibi bir şoföre rastladınız... Trafik kontrolundan hiçbir korkum yok... Farlarım çalışıyor, sileceklerim işliyor, firenlerim sağlam... Ehliyetim var, muayenem tamam... Çiğ yemedim ki karnım ağrısın. Ama neyime gereeeek... Heriflerle dalaşacağıma, uzaktan dolaşırım daha iyi. Öyle değil mi ağabey...

— Öyle ama kardeşim, sen yine sola saptın, Guraba öbür yanda kaldı...

— Ne yapayım be ağabey, baksana yol kavşağında ekip vardı...

Topkapı surlarından şehir dışına çıkarken arabanın karoserinden yalnız sol öndeki çamurluk kalmıştı. Camlar, silecekler, farlar, radyatör kapağı, kapı gibi hiçbir şey kalmamıştı arabada.

— Artık şehir dışına çıktık, yavaş gitsek... dedim.

— Evelâllah direksiyon elimde olduktan sonra sen hiç korkma, dedi, ben bu direksiyonu bir gecekonduya taksam taksi diye sürerim.

Gerçekten adamın ustalığına şaşıyordum; dört tekerleği, direksiyonu, bir de açıkta kalmış hırlayan motorundan başka hiç bir şeyi olmayan o acubeyi otomobil gibi sürüyordu. Karım galiba bayılmıştı, hiç sesi çıkmıyordu.

— Şimdi nereye? diye sordum.

— İlerde hastane yok... dedi, Bakırköy'den döneriz.

Birden,

— Eyvah... diye bağırdıktan sonra, yahu buralarını sarmış ekipler diye arabayı Londra asfaltına sürdü.

— Kolay değil şoförlük beyim, işte siz de gördünüz... Bu direksiyonun başında acemi bir şoför olsaydı...

Sözünü tamamlıyamadı. Ben ne olduğunu farkedemedim. Ne kadar baygın kaldığımı da bilmiyorum. Bir çocuk viyaklamasıyla kendime gelir gibi oldum. Baktım, ortadan bel vermiş bir elektrik direğine sarılmışım, ama yine arabanın içindeyim; çünkü elektrik direği arabayı ortadan biçmiş. Şoför, demiri eğrilmiş direksiyonun başında sigara içiyordu. Karım arkada, koltuğa uzanmış, mantosuna sardığı çocuğu emziriyordu.

— Nasılsın? dedim.

— İyiyim, dedi, nasıl doğurduğumu anlıyamadım, en kolay bu çocuğum doğdu.

Şoför,

— Şoförlük boru değil beyim, dedi, bu zenaat zordur. Direksiyonu tam zamanında kıvırmasam arabadan hayır kalmazdı...

— Arabada hâlâ hayır var mı? dedim.

— Şasiye bak, sapasağlam duruyor, dedi, ben buna yeni bir direksiyon taktırdım mı, kız gibi araba olur...

Marşa bastı, hâlâ motor çalışıyor, ama araba gitmiyordu.

— Vay anasını direğe çok girmiş, dedi, direği çıkarabilseydik... Ulan, bu direk buraya dikilir mi be...

Karşıdan iki trafik arabasının geldiğini görünce,

— Ben kırayım, dedi, sorarlarsa şoför gitti dersiniz... Benim korkum yok, acı patlıcan yemedim ki karnım ağrısın... Farlarım yanıyor, sileceklerim çalışıyor, motorum sağlam, muayenemi yaptırdım, firenlerim tutuyor... Ama olsun, ne diye bombanın üstüne gideyim...

Cankurtaran arabasıyla önce hastaneye gittik, ordan da eve geldik. Karım durmadan,

— Sekiz çocuk anasıyım, hiç bu kadar kolay çocuk doğurmadım... diyor.

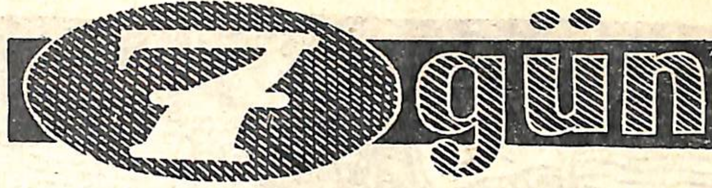
Ben de hâlâ sekizinci çocuğuma, doğum macerasını anlatacak bir ad bulmaya çalışıyorum.

Aziz NESİN

Portakal güzeli seçildi.. (Gazeteler)

Yazısız

PAZAR

Bütün gülünç olaylar, bütün ağlanç olaylar bizim memlekette.

Diş hekimleri İstanbul'da bir kongre yapmışlar. Önce, üyelerden biri: «Atatürk ve Kıbrıs şehitleri için saygı duruşu» istemiş. Yerinde bir istek, değil mi?

Kongre başkanının cevabı şu:

— Hayır... Bunlar siyasî meselelerdir. Lûtfen bizi karıştırmayınız!

—Demek, meydanlardaki Atatürk heykelleri birer siyasî anıt... Demek, devlet dairelerindeki, mektep duvarlarındaki Atatürk resimleri birer siyasî levha... Demek, Üniversite bahçesi siyasî bir meydan... Demek, çocuklarımıza okutulan İnkılâp Tarihi siyasî bir ders... Demek, Atatürk'ü anan ilkokul kitaplarındaki şiirler birer siyasî beyanname!

Kıbrıs'a gelince... Uzun söze hacet yok: Banyo içinde şehit edilen binbaşı Nihat'ın şu biri altı yaşında, biri dört yaşında, biri altı aylık üç yavrusu ile şu genç anne, siyaset meydanında kurşuna dizilmiş birer politika suçlusu, öyle mi?..

Akıl, takma diş değil ki yaptırıp ta takasın.

PAZARTESİ :

Tarım uzmanları yeni bir ayçiçeği tohumu bulmuşlar. Ekildiği yerde, canavar otunu yaşatmıyorlarmış. Bilindiği gibi, canavar otu, pençesini attığı toprağı sömürmekte, başka ürünlere yaşama yetkisi bırakmamaktadır.

Şimdi, Trakya'nın Keşan, Çorlu, Şarköy, Lüleburgaz ilçeleri ile Çatalca ve Silivri'de bu yeni tohum deneniyormuş...

Çiftçilere yapılan bildiride, iyi sonuç alınırsa, gelecek yıl, yurdun her yanında ekim yapılacağı açıklanıyor.

Canavarın otu bile pençesini attığı toprakta başka bitkilere yaşama gücü bırakmıyor, bütün ürünleri yok ediyormuş... Ya bu canavar, ot olmaz da et olursa?.. Ya bir de gözü, kulağı, ağzı olursa?.. Hele bir de kendine göre beyni olursa, beyinli canavar olursa?..

Ey Millî Eğitim Bakanı!.. Senden ne haber?

SALI :

Gazetelerde okudum: Ankara Belediye Başkanı Sezai Erkut bir işkembeci dükkânında çorba içerken, bir de bakmış ki, kâsenin içinde bir tavuk tüyü!

Fıkrayı bilirsiniz: Yine böyle bir çorbadan bez parçası çıkınca, hazır cevap çorbacı:

— A beyim, demiş, beş kuruşluk çorbadan da kadife parçası çıkacak değil ya...

Ankara'lı çorbacı, Belediye Başkanına ne demiş bilmiyoruz. Ama, biz onun yerinde olsaydık:

— A Başkanım, derdik, iki liralık çorbanın içinden de Amerikan yardımı çıkacak değil ya!..

ÇARŞAMBA :

Bir okuyucu mektubundan öğreniyoruz: Konya'da Şahin sinemasından başka bütün sinemalarda harem-selâmlık!

Yeni kuşak belki bu harem-selâmlık deyimini bile anlamaz. Açıkçası şu: Sinema salonu bir tahta perde ile ortadan ikiye bölünmüş, bir yanda kadınlar oturuyor, bir yanda erkekler... Karı koca, baba kız, iki kardeş, iki nişanlı yan yana oturamıyacak!

Merak ettiğimiz şudur: Konya, tıpkı Ankara, tıpkı İstanbul, tıpkı İzmir, tıpkı Samsun gibi Türkiye Cumhuriyeti illerinden biri değil mi?.. Yoksa, yalan söyliyenin dili, hırsızlık edenin eli kesilen Suudi Arabistan vilâyetlerinden mi?

Konya sinemalarında harem-selâmlık varmış... Pekiiy, Konya sinemalarında harem-selâmlık var da Konya'da vali yok mu?

PERŞEMBE :

Kış geldi... Yalnız bize değil, Fransa'ya, Amerika'ya, İtalya'ya, İsviçre'ye de geldi.

Nasıl gelir o memleketlere kış?..

Ben size söyleyim: Yaz, nasıl plâjlar açılarak, yelkenler şişerek, kotralar kanatlanarak, şarpiler uçuşarak, kumsallar, denizler insan neşesiyle dolarak gelirse öyle gelir, yeni, başka, özel bir neşeyle: Kayaklarla, kış eğlenceleriyle, dağ sporlariyle, avlarla...

Bizde mi nasıl geliyor?

Onu benim söylememe hacet yok, hepiniz görüyorsunuz: Kuyruklarla... Ekmek kuyruğu, kömür kuyruğu, gaz kuyruğu.

Bari takvimde dört mevsimden birinin adını değiştirsek: İlkbahar, yaz sonbahar... Kuyruk!

CUMA :

Gazetede bir ilân gördüm: Adını söylemiyen, adresini vermiyen, işini açıklamıyan biri ortak arıyor...

Ortaktan istediği 250 bin lira...

Bu zamanda az para değil... Ama, işin gelirini söylersem, küçük dilinizi yutarsınız: Günde üç bin lira!

Pekiy ama, günde üç bin lira net kâr eden bir iş adamı ortağı ne yapacak?

Kendisi, ayda yedi bin lira gibi güzel bir para ile geçinmeye razı olursa, üç ay içinde aradığı iki yüz elli bin lira birikir!

Hayır, hayır, hiçbir iş adamı, iki yüz elli bin lira sermaye karşılığı, günde üç bin liraya ortak kabul etmez...

Yoksa bu, tek taraflı bir ortaklık mı olacak dersiniz?.. Meselâ yalnız kendisi iki yüz elli bin liraya ortak!

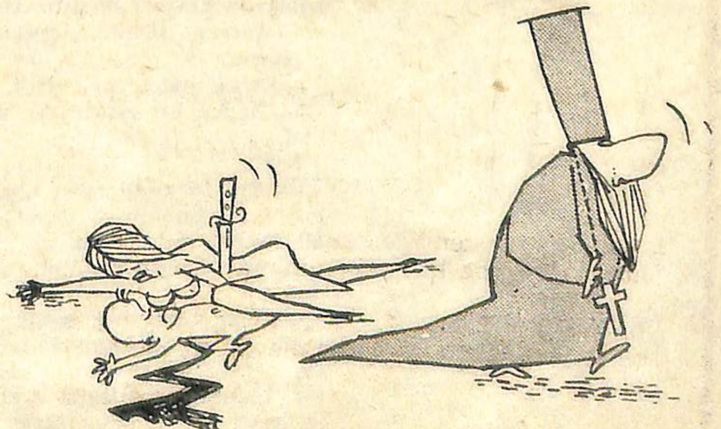
CUMARTESİ :

Hürriyet gazetesinde okudum: İstanbul'daki falcılar arasında, Kolej, Fransız Kız Lisesi, hattâ Üniversite mezunu falcılar da varmış...

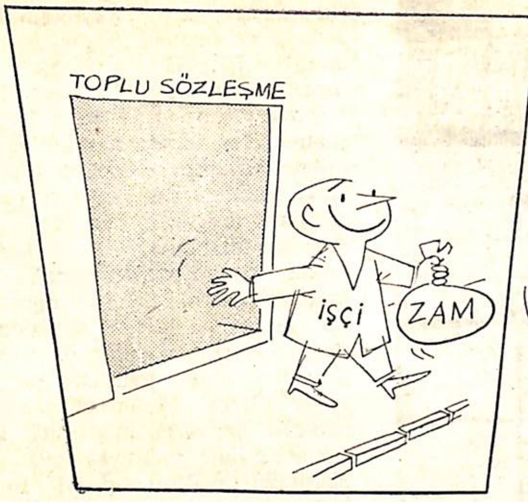
Bunların, bir fal için yüz liradan beş yüz liraya kadar aldıklarını duyunca sevindim: Nihayet bizim memleketimizde de tahsil itibar görmeye, diploma para etmeğe başladı demek...

Şimdi yapılacak tek şey kalıyor: Aydın işsizliğini önlemek için, Hukuk Fakültesi'nden de, İktisat Fakültesi'nden de, Tıp Fakültesi'nden de daha verimli olacağı anlaşılan bir «Falcılık Fakültesi»nin hemen açılması... Bunun muskacılık, büyücülük, üfürükçülük, gibi bölümleri de olur elbet!..

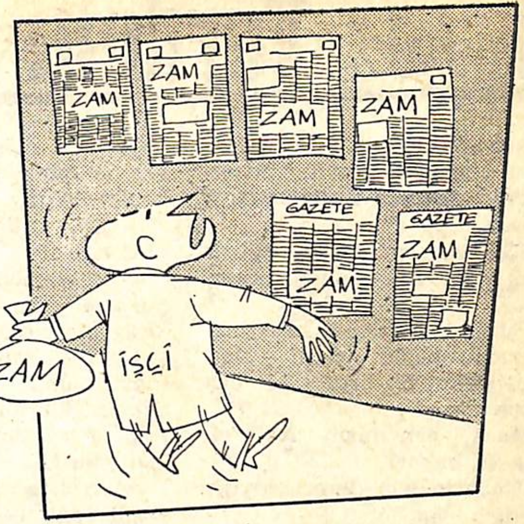

Din .... Adamı

Yazısız

Çürük merdiven

Bir merdiven uğrunda çok insan çile çekmiş:
Tırmanmak onun üstüne beyhude emekmiş!..

Haşmetle mübarek dikilir göklere doğru,
Günden güne artar çıkanın kibri, gururu!..

«İkbal»dir onun ismi.. Olur keyfi ziyade,
Tattırdı fakat zevkini gafillere sade!..

Ziraki değildir çıkış âlemde müebbet,
Vardır, yüceden takla atıp, bir iniş elbet!..

Bulsan da kanat, kendini uçmaktan esirge,
Mutlak düşüyor toprağa en sonra çekirge!..

İstersen eğer kalmayı ömrünce ayakta,
Aldanma onun vâdine, dur ilk basamakta!..

Kim dinler efendim, sunulan pendi kim anlar,
Sermest oluyor üstüne bir kerre basanlar!..

Zıplar üç ayak.. Bir de bakar göklere değmiş,
Süzmek tepeden herkesi pek neş'eli şeymiş!.

Mağrurdur o.. Dünyayı küçülmüş görecektir,
Filler bile artık onun indinde böcektir!..

Koltukları tekrar kabarır âleme karşı,
Tırmanmaya başlar yeniden, kıskanıp arşı!..

Artık kapılır kalbi fezalarda sevince,
İnmek mi?.. Düşünmez göğe bir anda erince!..

Benlik o kadar ruhunu kaplar ki bu katta,
Görmez seni, girsen de onun burnuna hattâ!..

Etrafa bakarken bu gurur merdiveninde,
Öfkeyle felek der ki: «Sıran geldi senin de!..»

Bir fırtına mel'unu kırar orta yerinden,
Feryadı basar, sonra uçarsın üzerinden!..

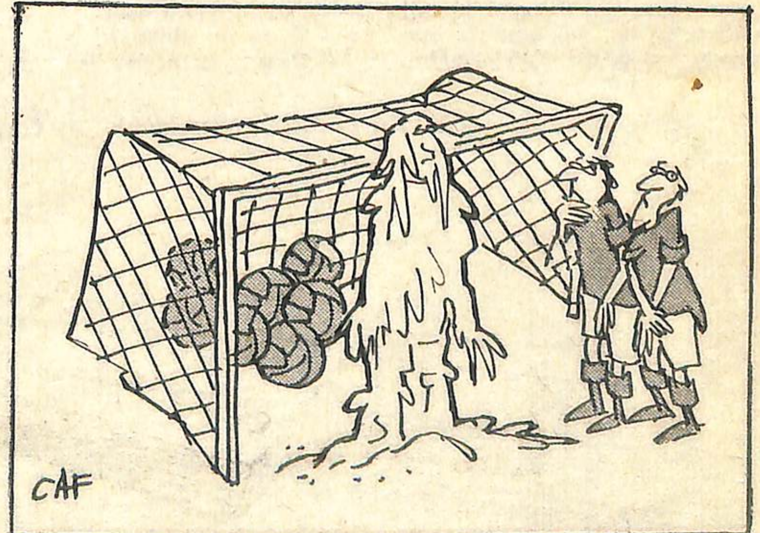
İnsan şaşırır kendini boşlukta bulunca,
Satvet satamaz kimseye bin parça olunca!..

Çok çıkma.. Sakattır basamaklar, güven olmaz..
İkbal gibi dünyada çürük merdiven olmaz!..

Necdet Rüştü Efe

— Allah yeri yurdu olmıyanların yardımcısı olsun karıcığım!

— İşte şimdi hapı yuttuk, kalecimiz donmuş!

Amerikan Yardımı

Adnan Veli

Müdavimlerinin en çok beğendikleri 1 numaralı evin penceresinden Madam Anjel karşıya seslendi:

— Gülizar hanıııım!.. Gülizar Hanım deor isem, duymamışın dır?

Karşıki evin ikinci katındaki pencerenin buzlu camı açıldı. Penbe bürümcük örtülü bir baş dışarıya uzandı:

— Aaaa, sen misin Anjel'ciğim?.. Ne haber?

— Haberin son derece kıyağı bendedir!

— Allahasen?.. Ayol yoksa bizim evleri kapamaktan vaz mı geçtiler?

— Yok canıııım!.. Evlerimiz kapansa ne olacak sankim?.. İstanbul'da ev mi kalmamıştır?.. Bu İstanbul'un ehalisinden pek çoğu bekâr oluncas ve evlilerin de gözleri dışarıda oluncas, bizim evlerin ihtiyacatı hiçbir zaman eksik olamaz... O bakımdan hiç kasavet etmoorum.. Benim sana haberim başkadır.

— Ayol insanı merakta bırakmasana.. Söylesene...

— Helbettekim söyleyeceğim. Velâkin aramızda kalacağına parol sözü veroorsun?

— Aaaaa, hayırdır işallah.. Şimdiye kadar ne söyledin de başkalarından duydun ayol?.. Benim ağzım pulis ağızı değil ki.. Ben sır küpü kadınım..

— He, bilirim.. Şimdi iki kulağını uzat bana..

— Uzattım.. Söyle..

— Önümüzdeki ayın ikisinde, Amerikan Filosunun İstanbul'a geleceğini duymuşundur?..

— Ay sahi mi söylüyorsun Anjel'ciğim?

— Allahıma yemin ilen söyler isem, bana inanmanı çok rica ederim.

— Amerikan Filosu mu dedin?..

— He!..

— Desene ki rüyalarım hakikat olacak?.. Epeydir sıkıntıdaydım vallahi.. O Evdoksiya köpeği beni dolandırdıktan sonra da, bir türlü kendime gelemedimdi. Ne yalan söyliyeyim. Yatak odasına bir taban halısı almıya, aylardır para biriktiremedim Madamcığım.. Allahın bildiğini ne diye kuldan saklamalı?.. Sen yabancı değilsin Anjel'ciğim. Yıktı beni o karı, yıktı.. Üstelik bir de Şükran gittikten sonra benim halim...

— Beyaz Şükrandır ki gittiğini deorsun?..

— Beyaz Şükran ya.. O gittikten sonra, bu evin kazancına da kesat girdi şekerim.

— Bak, kapu karşı ev işletooruz ama vallahi duymamışımdır Şükran'ın gittiğini.. Öyle isem şimdi hangi kızlar ilen çalışoorsun?..

— Ayol, gözü kör olsun, bir Eleni var.. Tenbelin biri.. Yarasa gibi akşamlara kadar uyur. Bir Hamiyet var, suratına bakan yok. Bir Neclâ var, eh biraz bir şeye benziyor. Bir Aylâ var, o epi iş yapıyor. Zaten evi ayakta tutan da o.. O olmasa, bizim kapıdan içeri erkek sinek bile girmeyecek!

— Şükran'ı kaçırmıyacak idin Gülizar Hanım.. Çünküm onun ölüsü de, dirisi de para!

— Doğru söylüyorsun ama, o Despina domuzu yok mu?.. Şükranı ayartan o.. Yok bilmem, Tarlabaşı'nda buzlu camın arkasında çalışacağına, Nişantaşı'nda tül perdeler arkasında çalış diyesiymiş. Ne pulisi karışır, ne bekçisi diyesiymiş. Akşama kadar pehlivan güreşi yapacağına, iki solukta ikiyüzü kıvırırsın diyesiymiş! O Despina kaltağının evini helbet bir gün tarumar etmesini bilirim. Gelgelelim her şeyin bir vakti zamanı var.. Neyse, sen şimdi bırak onları.. Amerikan Bahriyesinden haber ver.. Gelen Bahriye çok kalabalık mıymış bari?..

— Bir tane zırhlı vardır..

— Hay ağzını öpeyim Anjel'ciğim.. Taban halısı çıktı benim..

— İki tane kruvazör vardır..

— Ah Anjel'ciğim, neler söylüyorsun?.. Taban halısının yanına bir de aynalı dolap koyacağım zaar. .

— Helbette.. Bir tane de Uçak Gemisi vardır..

— Ay vallahi düşüp bayılacağım.. Desene ki perdeler de çıktı.. Yoksa zengin mi oluyoruz nedir?..

— Dur bakalım Gülizar hanım.. Lâfım bitmedi ki.. Altı tane de destroyer vardır..

— O da ne oluyor?..

— Destroyer derler ise, muhrip demektir o..

— Altı tane de muhrip mi varmış?..

— He!..

— Ayol, durduğum yerde gıdık gıdık gıdıklanıyorum vallahi.. Eh artık bu iş, ev eşyasını aştı da, astragan mantoya doğru gidiyor.. Amerikan yardımının böylesini kimsecikler görmedi!

— Daha bitmemiştir lâfım.. Beni diğnoorsun?..

— Ayol dinlemez olur muyum?.. Helecandan kalbim küt küt vuruyor. Söyle, söyle..

— Üç tane de Denizaltı gemisi vardır..

— Anjel'ciğim, inanamıyorum vallahi.. Eğer Denizaltı varsa, buzdolabını muhakkak yenilerim ben.. İşallah Yârabbim, işallah.. Büyük Allahım, güldür bizi.. Madamcığım, kaç gün kalacaklarmış bunlar?..

— Hırant'ın demesi, on gün içindir..

— Oooooh, yaşasın.. Ne iyi yapmışız da şu NATO'ya girmişiz.. Hırant bunu nereden duymuş acaba?..

— Artist ajanı Yorgo'ya Malta Adasından bir telgraf gelmiştir. Telgrafta yazılı imiş ki, İstanbul'un evlerini eyicene badana edip ve musluklarının tamiratını ikmal edip ve bozuk duşları yaptırıp ve kızlara naylon takımlar hazır edip ve yatak çarşafların kireç kaymağından geçirip ve kızları hamama yollayıp ve hepsinin ağda işini de tamamlayıp İstanbul'un misafirperverliğini Amerikan bahriyesine göstererekten memleketimizin turizim dâvasına en birinci hizmeti ifa etmeyi bakımından küçücük bir kusur olmaması için doları da on ikiden yukarı bozmıyarak ancak çok inad ederse on iki buçuğa kabul ederek en birinci döviz kaynağına hürmet ediniz deyi telgraf ilen haber gelmiş!

— Vallahi Madamcığım, ben sana bir şey söyliyeyim mi?.. Biz olmasak, şu memleketteki turizim işi de ölüp gidecek. Bereket bize..

— He doğrudur.. Bizim hizmetimizi günü gelinces ağnarlar..

— Allah senden razı olsun Anjel'ciğim.. Daha önümüzde epi vakit var ama, şimdiden hazırlığa başlamalı bence.. Evin içini bir güzel badana ettirmeli.. Sonra, benim bir niyetim daha var ama, Allahını seversen bir yerde ağzından kaçırayım deme..

— Yok canım.. Senin banı söylediğin, içime girinces kaybolur!

— Bak dinle.. Şu Kasnak Leman'ın evinde çalışan bir Sonia var ya.. Bir de Beşarette çalışan Marta var.. Ben onların ikisini de ayartacağım.. Bahriye gelince o kızlar iyi iş yaparlar. Yerli müşteri öylelerinden pek bir şey anlamıyor.. Bizimkilere çıkaracağın kızın kilosu doksandan yukarı olacak.. Halbuki Amerikan herifi, kemiğe yakın etin daha tatlı olduğunu biliyor. O sebebe ben o ikisini buraya aldıktan maada, şoför Tevfik'in eski dostu Menekşe Nezahati de getirmek istiyorum.

— Helbettekim biraz kız toplıyasın ki, Bahriye gelinces sen de biraz iş yapasın..

— Tabii, tabii.. Allah senden razı olsun ki Madamcığım, sen bana bu haberi vakti zamanıyla verdin.. Ama ben de sana söz veriyorum.. Eğer ki Nişantaşı, Şişli bir de Bomonti taraflarına bir baskın olacak olursa, senin oradaki evlerine bir zarar gelmesin diyerekten o baskınları ben de sana 24 saat öncesinden haber vermezsem namussuzum..

— Çok mersi Gülizar hanımcığım.. Anca bu dünyada eyi dostlar sayesinde rahat yaşanır. Neme lâzım bizim için kavga, gürültü etmek?.. Biz kendi memleketimizi düşünelim, bize yeter. Turizimi develope etmenin en büyük hizmetinin bizim gibi vicdan sahibi madamların ellerinde bulunduğuna helbet bir gün herkes anlıyacaktır. Şimdilik bonsuvar Gülizar Hanımcığım..

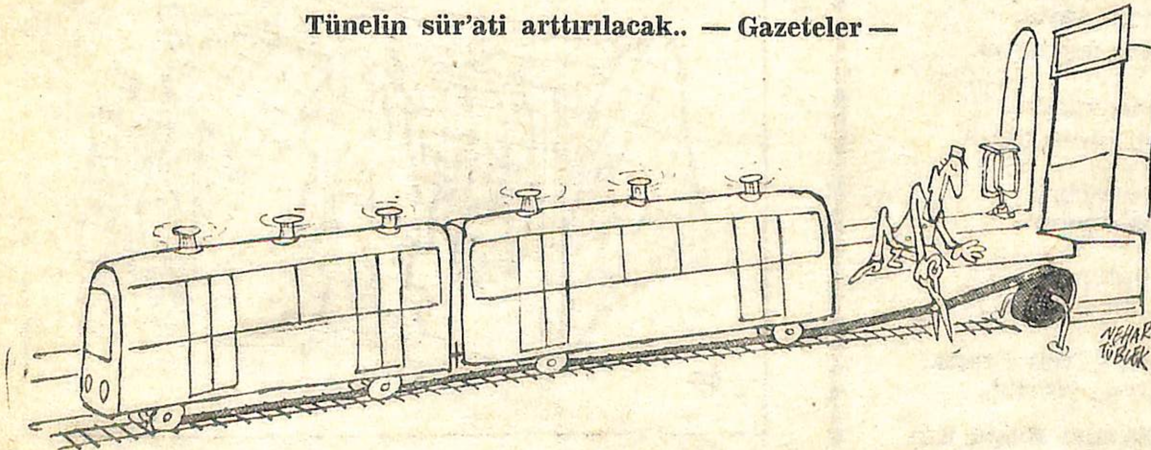
— Haydi güle güle kardeşim.. Allah kalbine göre verir işallah..

Gülizar, pencereyi kapadıktan sonra kendi kendine:

— Gâvurun iyisi de oluyor, kötüsü de.. diye söylendi. Sonra yerinden kalkıp sofaya çıktı. Aşağıdaki bekleme odasına seslendi:

— Kızlaaaaaar!.. Kaltaklar.. Toplanın yukarıya, hepinize müjdem var: Amerikan yardımı geliyor!

Tünelin sür'ati arttırılacak.. — Gazeteler —

Yazısız

Ankara Mektupları
Nimet Arzık

Bir Prömyer:

Hükûmet edenlerin çoğu yoktu. Milli Birlik te gelmemişti... Paşalara da gözümüz çarpmadı bu prömyerde...

«Bitmiyen aşk» komedisinin, komedi denmez ya, vodvilinin, Yeni Sahnedeki prömyerinden söz açıyorum...

Yeni Sahne, kutucuk tiyatro, seyircileri daha otururken «ısıtan» cinsten, rengiyle, rahatlığıyla, ufacıklığıyla...

Seyirci «mürekkep yalamış» cinstendi ekseriyetle. Bir de «perükalı» cinsten... Hotozlara taş çıkartacak, saman sarısı perükalar yüklenmişti hanımların başlarına!.. Seçim nutku gibi mübalâğalı perükalar!..

Hükûmet edenlerden, tek Ali İhsan Göğüş vardı bir locada hanımıyla... Süzülmüş, yarı düşünceli, yarı gülümser bir Tanıtma ve Turizm Bakanı... E, Ardıçoğlundan sonra o makama getirilenin, tabii ki, bir yarısı düşünceli, bir yarısı da gülümser olur!

Bir locada, yahu herkes süzülmüş, gene süzülmüş bir Cüneyt Gökçer (nişanlandı, kolay değil!) oturuyordu, yeşil yünler içinde, asimetrik siyah kalpaklı Müşerref Hekimoğluyla... Sıralarda... Sıralarda... AP. nin geçimli milletvekili İsmet Sezgin, hanımıyla... Her zamanki gibi munis tavırlı yazar Metin And, Hariciyenin basın sözcüsü Halûk Kura, filigran gibi eşiyle...

Bu cinstendi işte seyirciler...

Piyes, halkın tutacağı bir vodvildi, «tüy sıklet» zarif tarafları olan, süs pulu gibi, yanarı döneri, cilvesi yerinde dinlendirici bir piyes... Aşk, evlilik hakkında... Nevin Menemencioğlu tarafından çevrilmişti fransızcadan, sahne tekniğine uygun, konuştuğumuz dille...

Gerektiği gibi gülümser bir zerafetle oynandı... Bütün aktörler fena değildi ya.. Ben, ön plânı işgal eden Gülgün Kutlu'nun üzerinde duracağım ,çünkü çok şey vadediyor, o havai, fantezili, kaprisli «eş» rolündeydi...

Fiziği de «bakımlı» bir fizikti... Uzun kıvrımlı, narin bir vücut... Kestane rengi dalgalı, yumuşaklığı uzaktan okşama isteği veren saçlar... Elbiseleri de havalıydı, vodvilin havasınca hafif... Elbiseleri de hafif dedim... Çünkü bizde bazan aktörün giydiği, aktörün taktığı, çok rahatsız eder insanı...

Öbürleri de iyi idiler amma Gülgün Kutlu onlardan... bi'parmak, bi'parmak ayrılıyordu.

Tüy sıklet vodvil, tutacak zannımca, belli prömyerden!...

80 Yaş

Cahid Sıtkı Tarancı'nın bir şiiri var: 35 yaş... İnce melânkolili bir şiir... «35 yaş, yolun yarısı eder» diyor... O, 35 yaşındakiler için... Sonraa insan gençleşiyor... Bir şiir yazasım geliyor:

«Yaş seksen, baharı başladı yolun:»
«Henüz... Üç nesil eskittik!»
«Daha üç nesil nasibimiz var...»

Neden böyle ilhamlandım anlatayım size:

80 yaşındaydı... Karışık parıltıları gözlerinin hâlâ sönmemişti. Enindeydi. Boyundaydı. Hayatı sımsıkı kavramış parmağının birinde, boyuna geçirilen işkence halkaları kadar geniş altından, ortasına dönük göz bebeği kadar bir yakut oturtulmuş yüzük taşıyordu... İnsan ister istemez soyguncu kesiliyordu ruhca, çok mâsumane!.. O yakutu, o hayatı sımsıkı kavramış elden alıp, ince yontulmuş, uzun parmaklı, yumuşak bir ele kondurmak istiyordu...

İkinci Millet Meclisinden 50 senesine kadar CHP.'nin milletvekilliğini yapmıştı. 23 sene yaniii... Nedense 50 de partiyle arası açılmıştı... (Herhalde prensip anlaşmazlığından olacak, siz şahsî sebeplerden mi sandınız?..) On sene politika dışında kalmıştı. Şimdi «ısrar etmişlerdi de», AP. ye girmişti... 23 sene savunmak zorunda bulunduğunun aksini savunacaktı şimdi... Amma Allah için, ağzını açmamıştı ki 23 sene... Böyle bir ithamda bulunamazdık... (Bakın ağzını açmamanın nice meziyeti var)...

Hayat onun için küçük küçük, oldukça sevimli üslûpla anlattığı fıkralardan ibaretti... Bir ondan bir de fiskos'tan...

— «İnsan çekiştirmek ne tatliiii!.» diyordu has şivesiyle. «Oylanma» gücü de vardı kendi bölgesinde... «Nüfuzlu bir ailenin çocuğuydu...» O ailelerin nüfuzu.. Acaba nelerden meydana gelir?... Ve nasıl elde ederler o nüfuzu?..

(Kafamda bir ses haykırıyor. Aman ne çok sesler haykırıyor şu anda kafamda!... Biz hiçbir zaman güdücülerde ahlâki özellikler aramıyan bir toplumuz... Kafamda başka bir ses cevap veriyor: O neden biliyor musunuz, unutkanlıktan, sırf unutkanlıktan... Birisi ceddimizi kesse unuturuz çabucak!)

Ve seçilecekti..

Nüfuzlu bir ailenin çocuğuydu çünkü!

Memlekete hizmet maksadıyla, her partiden adaydı çünkü...

«Parmağında dönük göz bebeği kadar yakut vardı çünküüü...»

«Tatliii tatliii çekiştirmesini biliyordu çünküüüü...»

Ve de... Seksen yaşındaydı çünkü!.

Huzur köşkleri.. huzur köşkleri falan, onlar 35 yaşındakiler içindi...

«Yaş seksen, baharı başladı yolun:
«Henüz... Üç nesil tükettik!
«Daha üç nesil nasibimiz var...»

diyebileceklerdi kolay kolay öbürleri... Ve diyorlar da... Diyorlar da!...

Üsküdarlılar sofrası!

Atatürk Bulvarında bir otel... Tanınmış, temiz, yemeği yenir, servisine katlanılır bir otel. Vızır vızır da işliyen cinsten...

Yemek salonu dolu... Bizimkiler, ecnebiler, kılıklı müşteriler...

Belki yirmi masanın birleştirilmesiyle meydana gelmiş uzun bir masa... Elli kişi oturuyor... «Üsküdarlılar» masası... Ne ifade ediyor bilmiyorum... Ekseriyetle «meslekî» masalar hazırlanır böyle uzunca: «Hukukçular», «Sanayiciler» diye... Veya herhangi bir okulu kırk sene önce beraber tökezliyerek bitirme rikkatinin masaları...

Amma İstanbullular, Fâtihliler, Üsküdarlılar... Bunu ilk defa görüyorum!

Diğer müşteriler kendi hallerinde. Orkestra hafif, yemeğe refakat ediyor...

Üsküdarlılar masası coşuyor yavaş yavaş. Bir curcuna... Bir marifet göstermeğe dâvet.. Göbek atmalar... Diğer müşteriler hayretle, tevekkülle kabullenmeğe mecbur bu hali. Saatlerle devam ediyor curcuna...

Bu bize has gene... Bir salon kapatılabilir, o zaman elâlem istediğini yapar. Bir gece lokali olur. İnsanlar coşar, gene yanlarındakileri rahatsız etmeden... Amma bir restoranda...

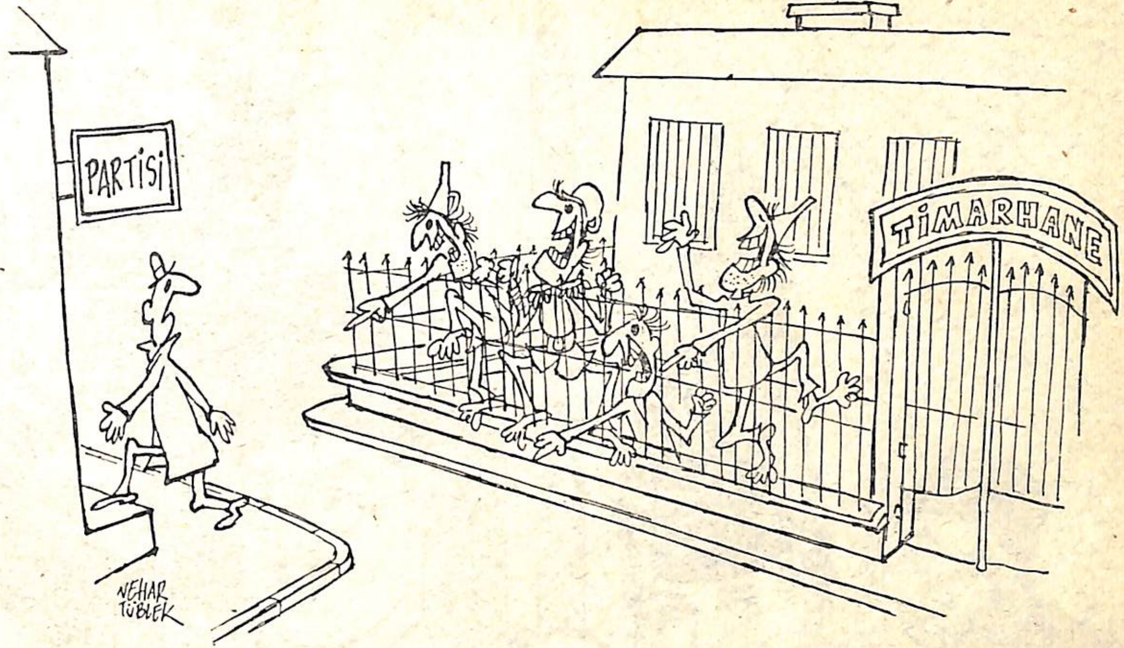
Vakayı anlattığım biri omuz silkti:

— «Turistik müesseseleri kontrola Dahiliye Vekâletinin 50 yaşında nüfüs müdürü memur edilirse» dedi...

Suçu yalnız «idarede» mi aramalı hep... Sayın Üsküdarlılar grubunun da katığı yok mu?.. Vatandaşın da hiç katığı yok mu yürürlükte olan tersliklerde?..

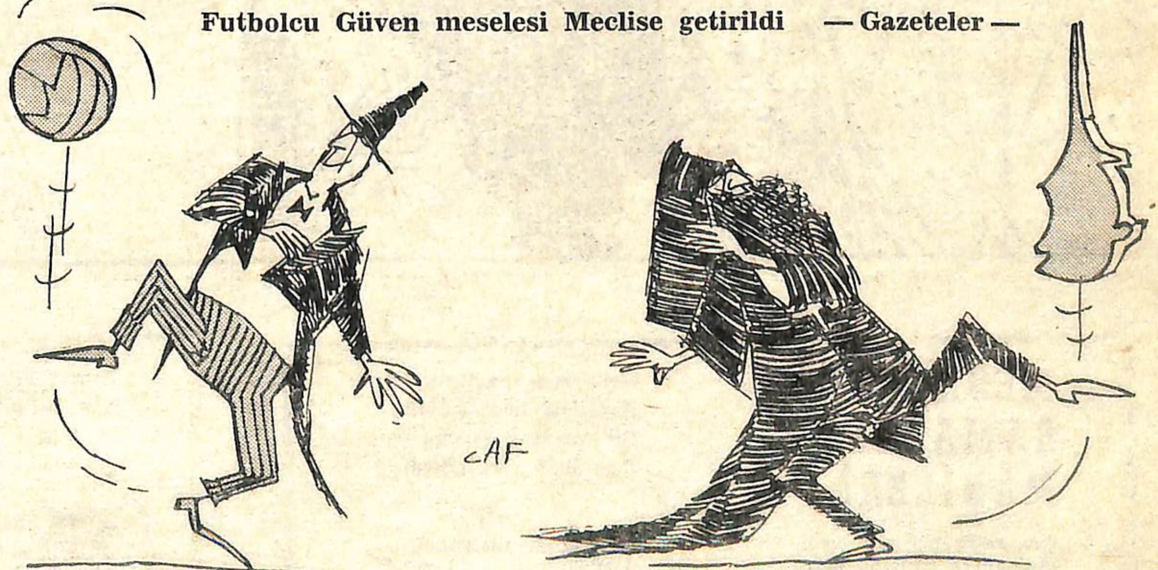
Aman Üsküdarlı baylar, biraz uyanın: Üsküdarda sabah oldu!

Partilere gireceklerin aklî muayeneden geçirilmesi istendi.. — Gazeteler —

Deliler — Yuuuh...Deliye bak!..

Futbolcu Güven meselesi Meclise getirildi — Gazeteler —

İki politika oyuncusu!

Eski ramazanlarda:

MEŞHEDİ'NİN RAMAZAN MÂNİLERİ

Angara'da bir guş vardı,
Kulağında mengûş vardı,
Mene bir buse verirsen
Sana yüz min guruş vardı.

Bölükbaşı oruçluydi,
Nargilesi marpuçluydi
Bir nevcivan sevdim yine
Başı ipek sorguçluydi.

* * *

Davulumun ipi yohdi,
Gasnağı varı, dibi yohdi,
Davul çalan peh çoh ama
Gümüşpala gibi yohdi.

ESKİ RA

Dün gece göründü hilâlin kaşı,
Yine neşelendi Şehzadebaşı,
Dudaklar kurumuş, benizler uçuk,
Herkesin açlıktan gözleri şaşı!

* * *

Bu yıl ilkbahara geldi Ramazan
Bülbül seslerine karıştı ezan,
Gökten melekler mi inmiş acaba:
Kimdir kandillerle «Ya Allah» yazan?

Pırlanta kemer
Vuruldum tacı
Tepeden tırnağ
Minareler dön

Karanlık bastı
Bulunmaz çayc
Her gece oyuna
Büyükte, küçük

ZANLAR

mış beline,
n teline,
alar giyen
rer geline!
*
ar piyasa,
tek boş masa,
gitmeli?
ayni tasa!

Kadınlar dolaşır fıkırdaşarak,
Peçeler altından saçlar taşarak,
Âşıklar uzaktan göz süzer durur,
Yobazlar bu hale bakar şaşarak!

* * *

Yollarda güzeller iki keçeli,
Kimi feraceli, kimi peçeli,
Bakışlar hoşaflık mürdüm eriği,
Dudaklar iftarlık çilek reçeli...

3 Ramazan, 1923 ÇİMDİK

ARNAVUT'UN RAMAZAN MÂNİLERİ

Purasa kantar kantar,
Bize derler işkiptar,
Ne hoş olur bilseniz
Bayrampaşa'da iftar.

* * *

Benim baba korici,
Bozmaz bir gün orici,
Bir köstegi var gümüş
İlbasan'dadır uci.

Fasulyenin piyazi,
Gel kılalım namazi,
Düşman etmek yakışmaz
Kendimize yobazi.

Eski ramazanlard hzadebaşı piyasası

MEŞHEDİ'NİN RAMAZAN MÂNİLERİ

Angara'da bir guş vardı,
Kulağında mengûş vardı,
Mene bir buse verirsen
Sana yüz min guruş vardı.

Bölükbaşı oruçluydi,
Nargilesi marpuçluydi
Bir nevcivan sevdim yine
Başı ipek sorguçluydi.

* * *

Davulumun ipi yohdi,
Gasnağı varı, dibi yohdi,
Davul çalan peh çoh ama
Gümüşpala gibi yohdi.

ESKİ RA ZANLAR

Dün gece göründü hilâlin kaşı,
Yine neşelendi Şehzadebaşı,
Dudaklar kurumuş, benizler uçuk,
Herkesin açlıktan gözleri şaşı!

* * *

Bu yıl ilkbahara geldi Ramazan
Bülbül seslerine karıştı ezan,
Gökten melekler mi inmiş acaba:
Kimdir kandillerle «Ya Allah» yazan?

Pırlanta kemerl kmış beline,
Vuruldum tacın ın teline,
Tepeden tırnağ nalar giyen
Minareler dönn irer geline!

*

Karanlık bastın slar piyasa,
Bulunmaz çaycı r tek boş masa,
Her gece oyuna l gitmeli?
Büyükte, küçük p ayni tasa!

Kadınlar dolaşır fıkırdaşarak,
Peçeler altından saçlar taşarak,
Âşıklar uzaktan göz süzer durur,
Yobazlar bu hale bakar şaşarak!

* * *

Yollarda güzeller iki keçeli,
Kimi feraceli, kimi peçeli,
Bakışlar hoşaflık mürdüm eriği,
Dudaklar iftarlık çilek reçeli...

3 Ramazan, 1923 ÇİMDİK

ARNAVUT'UN RAMAZAN MÂNİLERİ

Purasa kantar kantar,
Bize derler işkiptar,
Ne hoş olur bilseniz
Bayrampaşa'da iftar.

* * *

Benim baba korici,
Bozmaz bir gün orici,
Bir köstegi var gümüş
İlbasan'dadır uci.

Fasulyenin piyazi,
Gel kılalım namazi,
Düşman etmek yakışmaz
Kendimize yobazi.

TUZLUK

RIFAT ILGAZ

Tükenmezin tepeliğiyle kırçıl saçlarının diplerini kaşıyordu boyuna:

«Beş harfli... Sağdan sola... Fazilet? Bu gazetenin de bulmacaları hep böyle! Mutlaka öztürkçedir. Almıyacağım namussuz gazeteyi. Velâkin altın fiyatlarını da en doğru veren bu gazete... Ata, bir günde ikiyüz otuz kuruş birden fırlamış. Füze misin mübarek!

Beş harfli, başında da E var. Sakın «namus» olmasın. Bak yavrum Süheylâ, sen ne kadar olsa okul görmüş adamsın, hem de ortaokul! Beş harfli fazilet! Öztürkçe falan olacak. Haberin var mı Ata, iki yüz otuz birden fırladı. Sen Reşat'a yatıralım diyordun parayı. Aşkolsun şu Melen'e... Bir nutuk salladı... Sallamasiyle altının fırlaması bir oldu! Reşat süs altını... Hacıağaların küplük altınıdır Reşat... Böyle zamanlarda parayı Ata'ya bağlıyacaksın! Beş harfli, söyle bakalım! Faziletin yeni Türkçesi... Seni tahsilli diye aldık, kapattık eve be... Eskiyi bilmezsin, yeniden haberin yok! Hadi sana bir de kolaylık, başında da «E» harfi var!»

Tükenmezin tepeliği kayboluyordu saçlarının arasında, öfkesinden!

«Tahsilli ha! Ne işe yarar ev kadınında tahsil! Kapalı çarşıdaki sarraf Yasef'e mektup yazmağa... Veyahut... Neydi o üniversitelinin adı? Erol'muydu, Varol'muydu?.. Yeni Melek sinemasının kapısında dört buçuk matinesine...»

Karşıki divana uzananan karısı Süheylâ birden sıçradı yerinden:

«Ufff!..»

Ayna bir yana gitmişti, cımbız bir yana:

«Söylüyorum sana! O kadar Almanya'ya giden arkadaşın var, bir cımbız, bir cımbızcık be! Ellerin karıları gibi kürk istemiyoruz, esans istemiyoruz. İki kanat bir cımbız! Çekmiyor diyorum bu yerli cımbızlar!»

«Beş, yukardan aşağıya, neymiş bakalım: Tutku! Hoppalaaa!.. Bu tutku da ne mânaya geliyor acaba? Tutku... Tutku... Tutku...»

«Ne mânasına gelecek, aşk mânasına gelir! Tutulmaktan!»

«Aşk mı? Olmaaaz!»

«Öyleyse sevda!»

«O da olmaz! Yedi kelime! yani harf demek istiyorum!»

«Demek sevda da olmuyor! Ay, pek merak ettim doğrusu! Aşk da olmuyor, sevda da, ha? Dur hele! Şey olmasın sakın... Şehvet! Tamam mı? En büyük tutku olsa olsa budur!»

Halının üstünde yuvarlanıp duran Çiçon (Adı Çiğdemdi ya, böyle derlerdi kısaca) bastı yaygarayı:

«Anneee!..»

«Evet, evet... Buldum. Şehvet değilse, mutlaka servettir! Tamam değil mi? Servet! Ne güzel kelime!»

«Değil, o da değil yedi harfli!»

«Anneee!..»

Telefonun acı acı çalan zili çocuğun sesini bıçak gibi kesiverdi. Süheylâ uzandığı divandan doğruldu, yapıştı alıcıya:

«Alooo!..»

Telefondaki gevrek erkek sesi,

«Ben Raci!.. Sen yok musun ya!»

«Evet... Burası efendim!»

«Hani dün gelecektin sinemaya... Alacağın olsun!.. Kocan evde mi?»

«Evet, evet!..»

«Evde demek.. Yarın dört buçuğa bekliyorum. Aynı sinemada... Gelirsin değil mi?»

«Evet! Cezmi mi? Evde, bir dakika..»

«Hayır canım, ben seni istiyorum! Her zaman seni isteyeceğim anlamıyor musun! Er geç; benim olacaksın, kurtulamazsın elimden!»

Alıcıyı, birden uzattı kocasına:

«Bak, Cezmi, seni istiyor!»

«Kim bu?»

«Söylemedi adını. Ne biçim adam bunlar, insan önce kendini tanıtır. Kimsin, kimin nesisin!»

Cezmi, yapıştı alıcıya:

«Alo, ben Cezmi!»

«Merhaba Cezmiciğim, ben... Ben... Bil bakalım... Dur tanıtayım, Reşat 140!»

«Seni tefeci seni! Melen'in heykelini dik, heykelini... Az kaldı çıkaracaktın elinden. Oğlum, görünen köy kılavuz istemez. Tabiî adamına göre! Herkesin aynada gördüğünü biz... Bak Raci, birden aklıma geldi, nerdesin şimdi sen? Bu akşam, buluşsak ta bir yerde... Dur hele, yemek yedin mi, yemedin değil mi? Atla gel bir arabaya... Allah ne verdiyse... Hemen, atla gel!.. Sökedeki çiftlik işini konuşalım. Topraktır, vergidir, heriflerin ağzı değişti. En iyisi satıp savıp altına yatırmalı. Bundan sonra toprakla uğraşacak halimiz mi kaldı!. Hadi, bekliyorum, çabuk!»

Kütt!.. Kapattı telefonu:

«Bak Süheylâ! Baba dostudur Raci... Hemen sıva kolları bakalım! Kalender çocuktur, az olsun, temiz olsun! Buz dolabında köfteler hazır değil mi? Salatalıklar yıkanmış. Plâki de var dünden...»

«Anneeee!..»

Telefon gene bıçak gibi kesti çocuğun sesini:

«Alooo!.. Nerminciğim, sen misin! Evdeyim şekerim. Nerde olacağım. Bizim cumartesimiz, pazarımız mı var!.. Evde, o da evde...»

Telefondaki ses yavaşladı:

«Peki, peki, anladım. Şimdi dinle beni... Yarın bekliyorum... Çocuk mu, canım sen getir buraya, kolay! Bırakırız Gülsüm'e. Ha iki, ha üç... Çeker gideriz. Kışın Boğazın ayrı bir zevki var. Benimki yeni çıkardı arabayı gümrükten... İyi çocuk seninki de... Allah için. Çok seviyor seni... Deli oluyor. Söz, değil mi? Ne plâklar var... İstersen Pendiğe de geçeriz. Arabanın içinde Amerikan bar!.. Viskisinden tut, şampanyasına kadar... Geliyorsun, değil mi şekerim!»

«Evet şekerim, evet!.. İyi günler, güle güle hayatım!»

«Anneeee!..»

«Dur, patlama!..»

Önce köfteleri çıkardı buzdolabından, koydu ızgaraya... Salataları yeniden yıkadı. Limonunu, yağını koydu. Naylon örtüyü yaydı masanın üstüne. Çatalları bıçakları koydu, sağlı sollu... Ekmekleri kesti.

Çocuk kıçın kıçın geldi masanın ayağına yapıştı:

«Anneee!..»

Cezmi hâlâ bulmacayı çözememişti:

«Sekiz... Sağdan sola... İlerleme... Sakın terakki olamsın?.. Yoook, olmaz!. Beş harfli olacak. Tamam, buldum, terfi!.. Sen benden eskisini iste!.. Hay gözünü sevdiğimin Osmanlıcağı! Reşat altını gibi sağlamdır. Hamit gibi, Aziz gibi... Elinden çıkaracak mısın, Cumhuriyet altını alacaksın! Yatacak mısın üstüne, Reşat! Yükselirken de ağır ağır yükselir mübarek, düşerken de... Şimdiii... Sekiz, yukardan aşağı, yenilik! Dilde, dinde tarımda... «R» harfiyle başlıyor, sonunda «M» var!.. Hiç hoşlanmam yenilikten. Her şey bıraktığın yerde kalmalı.. Yenilik, yenilik!.. Tamam, teceddüt!.. Yok, hayır, tutmadı. Başta R var, sonunda M!..»

«Anneee!..»

«Ne oluyorsun be! Otur oturduğun yerde!.. Süheylâ, rakı yeter mi dersin! Üç beş şişe de bira aldırsak kapıcıya! Bu Raci, bilmezsin sen, bir başladı mı içmeğe?»

«Var, hepsi var!..»

Zırrr!.. Kapının zili..

«Vay Raciciğim. Bu ne gençlik, bu ne şıklık, bu ne güzellik! Karım, Süheylâ, karşılaşmadınızdı hiç değil mi? Kardeş gibiyizdir Raciyle.. Hemşeriyiz bugüne bugün... Geç şöyle! Doğru masaya! Eee, nasılsın bakalım. Sökeden mektup alıyor musun? İsmet Paşanın niyeti kötü! Toprak sahiplerini boş bırakacağa benzemiyor!»

«Öyle görünüyor. Bir reformdur tutturmuş!»

«Ne dedin, ne dedin?»

«Reform dedim, yanlış mı?»

«Tamam! R'eyle başlıyor!..»

«Reyle mi başlıyor... Yoook, hiç sanmam! Bu sefer reyle bitiyor iş!»

«Sonu M! Yedi harfli...»

«Anneeee!..»

Süheylâ'nın bakışları Cezmi'de... Raci'nin kafası altın hesaplarında...

«Haydi dostum, şerefe!»

Kaldırdı kadehini;

«Evet, refomun şerefine! Reşatların... Azizlerin... Hamitlerin şerefine!»

Plâki bozuktu, salatada iş yoktu. Ekmekler kupkuruydu. Köfte, ne köftesi, adı köfte... Yarı çiy, yarı pişmiş... Bir şeyi eksikti ama Belki biberi, belki kimyonu, belki de tuzu... Süheylâ'nın her şeyi tamamdı, saçları permalı, gözleri rimelli, yanakları pırıl pırıl şeftali rengi... Gözbebekleri fıldır fıldır dönüyordu!

«Haydi hamfendi, şerefe!»

Çapkınca bir anlam yayılıverdi. yanaklarına doğru...

«Şerefe efendim!»

Halının üstünden bir yaygaradır kopmuştu:

«Anneeee!..»

Isparta halısının açık mavisi, koyulaşıverdi birden... Olanlar olmuştu işte. Ama kimin umurunda!

Cezmi, ısırdığı köfteyi tekrardan bıraktı tabağa.

Tuzsuzdu. Elini tuzluğun durduğu yere doğru uzattı araştırarak... Yoktu.. Tuzluk yoktu.. Kan beynine sıçramıştı Cezmi'nin:

«Süheylâ!» diye bağırdı.

«Ne var!»

«Tuzluk!»

Burnundan soluyordu:

«Nasıl olur bu! Tuzluk nasıl unutulur!»

Süheylâ kalkıp getirecekti ama, dizini kurtaramadı Raci'nin bacakları arasından!

Köpürüyordu hırsından kocası:

«Ben sofraya oturdum mu her şey yerli yerinde olmalı! Durulmaz bu evde. Kalk! Yürü lokantaya?»

Hiç oralı değildi Raci:

«Dur, canım, hele otur! Nereye gidiyorsun!»

Süheylâ'nın sıcaklığı, vücuduna doğru yavaş yavaş yayılıyordu:

«Otur... Otur hele!»

«Oturmam... Vallaha da oturmam, billâha da oturmam!.. Ev kadınlığı nerdeee... Sen nerde!.. Ben öyle kadın isterim ki... Kadın olmalı, kadın! İki kadehcik zıkkımı bile içemezsin bir baba dostuyla... Tuzluk ararsın, tuzluk yok!»

Peçeteyi sıyırdı önünden, dertop edip fırlattı Süheylânın yüzüne:

«Sen nerdeee... Kadınlık nerdeee!..»

«Parmaklarının ucu ile gören insanlar var!» — Gazeteler —

— Gördüm, gördüm!.. Hamfendi sutyen kullanmıyorlar!.

Pasaj

Reşit AŞÇIOĞLU

Kişi var?

Kıbrıs meselesinin uluslararası bir konu haline gelmesinden sonra, bizi acaba hangi yabancı devletler destekliyor diye düşünenlerimiz çok...

Bizi destekleyen devletlerin sayısını hesaplamak ve arkamızda kaç kişi olduğunu bilmek, özellikle Kıbrıs işi Birleşmiş Milletlere getirildiği takdirde, gerçekten çok önemli bir nokta.

Efendim, son yıllarda yayınlanan Birleşmiş Milletler raporlarında Türkiye'nin eğitim alanında 91. nci, millî gelir klâsmanında da 93. ncü falan olduğu yazılıydı.

Birleşmiş Milletlere üye devlet sayısı da 111 olduğuna göre, arkamızda kaç devlet bulunduğunu artık siz hesap edin!

※

Şart mı?

Sinema dünyamızın «Kötü Adamı» olarak ün yapmış olan Ahmet Tarık Tekçe, bir dergide çıkan röportajında, kendisine büyük bir parti tarafından Senatörlük teklif edildiğini söylemiş.

Neden kabul etmediği sorusunu «Kötü Adam» Tekçe şöyle cevaplandırmış:

— Muvaffak olamam ki...

Tuhaf şey... Politikada muvaffak olmak için mutlaka iyi adam mı olmak şart?

※

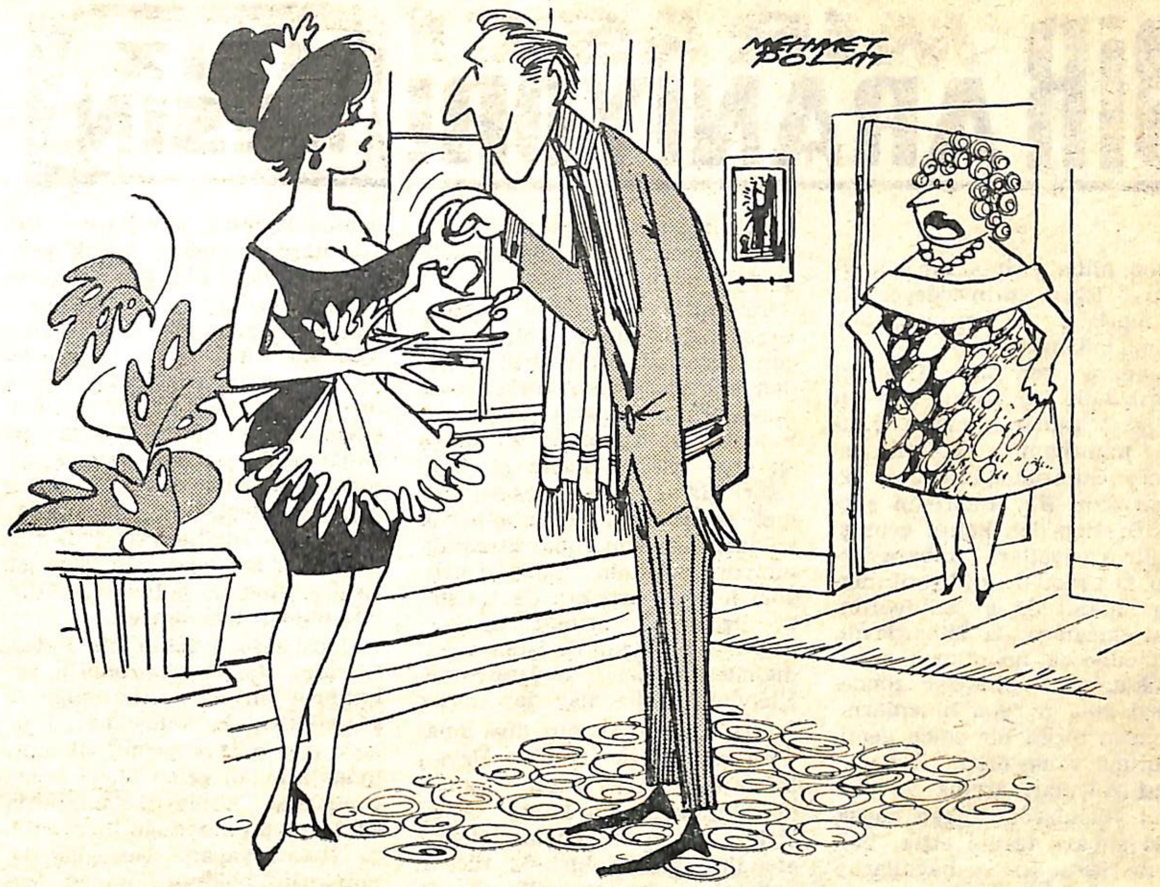
Başlarını kaldıramıyorlar!

Arap devletleri son aylarda kendi aralarında sık sık toplantılar tertipliyorlar.

Hattâ son olarak hepsi bir araya gelerek Kahire'de bir de Zirve Toplantısı yaptılar.

Tevekkeli çoktandır ihtilâl yaptıkları yok...

Baksanıza toplantıya falan gidip gelmekten başlarını kaldıracak vakit bulamıyorlar!

— Kendine gel herif, bu evde içişlerine yalnız ben karışırım!..

Lûzumlu telefonlar

İstanbul yılın ilk karını görürken, ben de gazetemin «Lûzumlu Telefonlar» köşesine göz atıyordum.

Listenin başında «İtfaiye» nin telefon numarası var...

İtfaiye değil, saatlerce zincirli bir otobüs gönderemeyen, yolcuları durakta donduran teşkilâtın numarası lâzım bana.

Listenin ikinci sırasında «Polis - İmdat»ın telefon numarası var...

Kimin kimi vurduğunu, kimin kimi soyduğunu görebilsem, hemen «Polis - İmdat»a telefon açacağım.

Ama, bana, gaz kuyruğunda saatlerce beni dondurup eli boş çeviren teşkilâtın numarası lâzım.

Ulaştırma Bakanının telefon şebekelerinin genişletileceğine dair demeçlerini sık sık okuyoruz.

Aman genişletsin... Yeni şebekelerin hepsini «Lûzumlu Telefonlar»a tahsis etse, gene de şikâyetlerimizi bitirebileceğimizi sanmıyorum.

Malî polis

Vergi kaçıranları izleyip ortaya çıkarmak için hükûmetimizin «Malî Polis Teşkilâtı» kurmasını sevinçle karşıladık.

Ama, hükûmetimizin Malî Polis Teşkilâtı gibi bütün yurttaşları takip etmesine ne buyurulur?..

Baksanıza, dün Toplu Sözleşmeler sayesinde iki kuruş fazla alan işçilerin ceplerindeki parayı, hükûmet bugün gaza falan yaptığı zamlarla geri alıverdi!

Kış yüzünden ekmek sıkıntısı başladı. — Gazeteler —

— Ne güzel kuyruk olmuşlar değil mi?

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 3 —

Yooo, milletlerarası bir şöhreti vardır. Eğer Türkiye'deyse siz onu mutlaka bulursunuz; bulmamak imkânsız.

Efendim, ben onu İstanbul Gümrüğünde muayene şefi bu lunduğum zaman tanıdım. Hattâ hiç unutmam, o günlerde gazeteler Gümrükçülerle çok uğraşıyorlardı. Bir Amerikan şilebiyle Brezilya'dan kahve gelmişti. Kahve çuvalları anbara konuldu. O sırada da külliyetli miktarda nohut ihraç ediliyordu. Nohut çuvalları da anbardaydı. İhraç edilecek nohutların gemiye yüklenip İngiltere'ye gönderileceği gün, Avrupa limanlarından gelen bizim bir yolcu gemisi rıhtıma yanaşmıştı. Biz bermutad yolcuları aradık ve bermutad yolculardan çıkan kaçak eşyayı anbara teslim ettik. Yolcuların üstünden ve bavullarından o kadar çok kaçak eşya çıkmıştı ki, bu eşyalar anbardaki çuvalların üstünü kâmilen kapladı ve hattâ sığmadı da bir kısmını başka anbara yerleştirdik. Ertesi gün de İngiltere'ye gönderilecek nohutlar gemiye yüklendi ve gemi yola çıktı. Aradan bir zaman geçtikten sonra İngiliz Gümrük İdaresinden bir telgraf gelmiş: «Yolladığınız kahvelerden pek memnun kaldık, tüccarlarımız elinizde ne kadar kahve varsa aynı fiyattan almaya taliptir.»

Telgrafı biz görmedik ama, işte böyle bir şeymiş. Bu telgraf gelince İstanbul gümrüğü birbirine girdi, karmakarışık oldu. Çünkü İstanbul'dan İngiltere'ye kahve filân ihraç edilmedi ki... Bizimkiler telgrafa cevap vermişler: «Adı geçen gemiyle limanınıza kahve gönderilmiş olmayıp nohut gönderilmiştir. Muayene memurlarınız tarafından yanlışlık eseri olarak nohutların kahve zannedilmesi muhtemeldir. Malların tekrar muayenesiyle... Falan filân...»

İngiltere'den bir telgraf daha gelmiş: «Sizin nohut sevkettiğiniz hakkındaki ısrarınız, her türlü fikre olan hürmetimizden dolayı bizce de muteberdir. Herhalde aramızdaki anlaşmazlık, sizin nohut dediğiniz gıda maddesine, bizim burda kahve ismi verilmesinden ve sizin nohut dediğiniz maddenin burda kahve olarak kullanılmasından ileri gelmektedir. Falan filân...»

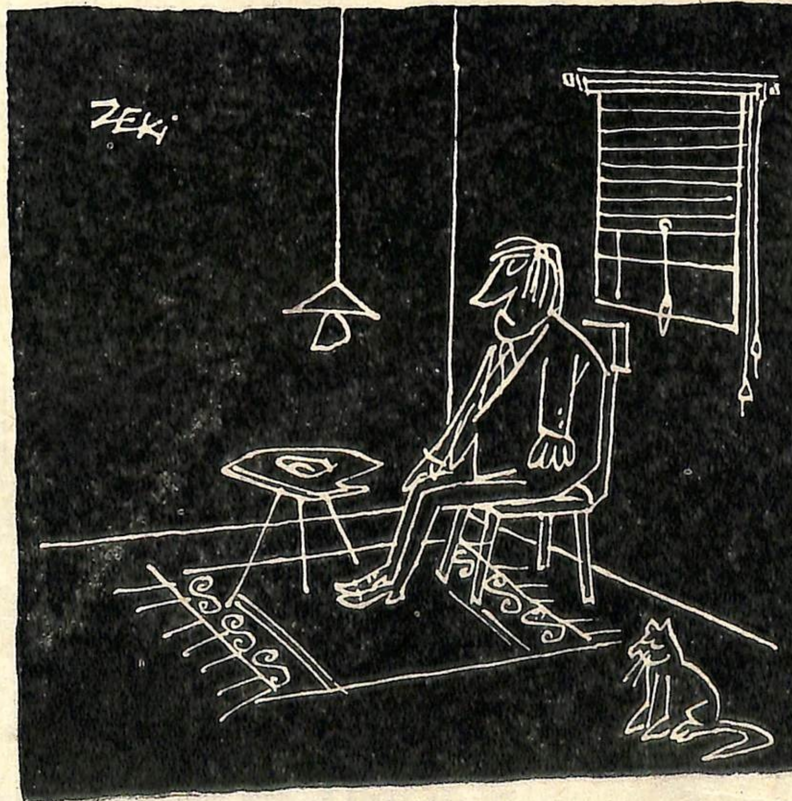
Bu telgraflar epiy sürdü. İngiliz tüccarları bizden gönderdiğimiz cinsten olmak şartıyla daha başka ve külliyetli miktarda nohut istediler. İki gemi dolusu daha nohut gönderildi. Bu sefer de İngilizler telgrafla «İkinci sevkiyatınızda çuvallardan ne nohut ne de kahve denilebilecek, daha çok kum, ufak çakıl, taş ve toprak cinsinden inşaatta kullanılabilecek malzeme çıkmıştır. Gerek inşaat ve gerek yol malzemesine ihtiyacımız bulunmadığından, falan filân...»

Telgraflar gidip gele dursun, Brezilya'dan kahve getirten bizim tüccarlar da bir türlü anbardan kahveleri çekmiyorlar. Çekmeyişlerinin başlıca sebebi, piyasadaki kahve bitsin de kahve sıkıntısı iyice başlasın ki, kahveleri bir kalemde piyasaya sürmek kolay olsun. Sonra anbarda kaldıkça her gün anbar kirası da biniyor, kahvenin maliyeti artıyor; maliyet arttıkça da satıştaki yüzde kâr nisbeti artıyor. Doğrusu bu bizim de işimize geldiğinden tüccarı zorlamıyoruz. Efendim? Sizi alâkadar etmez mi? Aaa, siz sordunuz diye anlatıyorum; kahve işinden Bayan Döviz'e geleceğiz. Tabiî... Benim onu tanımam, bu kahve vesilesiyle oldu da onun için... Sonra efendim, günün birinde tüccar kahvesini çekmeye kalkınca bir de ne baksın, kahve yerine çuval çuval nohut... Bre aman, Brezilyalılar böyle dalavere yapmaz. Yoksa bizim tüccarlardan biri mi gitti de Brezilya'ya, kahve yerine bize nohut yutturdu? Ve fakat nohut çuvallarının içinde nohuttan daha çok taş-toprak olduğundan, bunların İngiltere'ye sevkedilecek bizim tüccarın malları olduğu, İngiltere'ye nohut diye bize Brezilya'dan gelen kahvelerin gönderildiği anlaşıldı. İngilizler bize telgraf çektikçe, bir Allahın kulunun aklına da anbardaki çuvallara bakmak gelmemiş. Zira, çuvalların üstü, yolculardan çıkan kaçak eşya ile silme dolu olduğundan, altta kalan çuvalları biz unutmuşuz. Bu yanlışlığı kimin yaptığı o zaman bir türlü anlaşılamadıysa da, ben sonradan anladım. İngiltere'ye kahveleri götürecek olan şilebin sahibi gümrükten bir arkadaşımızla gizlice anlaşmış, gemisine fazladan navlun çıkarsın diye bu değişikliği yapmışlar. Aynı şilep İngiltere'ye götürüp boşalttığı kahveleri alıp geri getirdi, yerine de nohutları götürdü; bunlar hep navlun...

Her neyse, gelelim biz Bayan Döviz'e... İşte bu kahvelerin, nohutların birbirine karıştığı ve karışıklığın da anlaşıldığı o telâşlı günde, Avrupa'nın Akdeniz limanlarından gelen bizim yolcu gemisinde külliyetli miktarda kaçak eşya bulunduğu ihbar edildi. İhbarı yapan vatandaş da, muhbirlik hakkını almak için gümrükte bekliyor. Daha gemi limana girmeden Bakanlıklardan birinin kırmızı plâkalı makam arabası rıhtıma gelip durdu. Ayrıca başmüdürlüğe de telefon edilmiş... Edilmiş diyorum, çünkü böyle meselelerde telefon edenin kim olduğu devlet sırrı olduğundan bilinmez. Bizi başmüdür çağırıp, «Yolcular arasında bulunan Betül Hanım'a makam arabasının beklemekte olduğunu haber verin!» dedi. Biz işareti aldık. Az sonra da gemi rıhtıma yanaştı. Arama yapılacağı için yolcuların inmesi yasak. Ben işte Betül Hanım'ı o zaman gördüm. Sizin akrabanızdı değil mi, halanız öyle ya... Velâkin Allah sahibine bağışlasın, böyle bir kadın cihana kırk yılda bir gelir, makam arabasının beklediği kadar var. Biz Betül Hanım'ı vapurdan usuletle indirip bekleyen arabaya bindirdik. Yaz ortasında kürk kadına bir başka hususiyet veriyor ve Avrupa seferinden döndüğü derhal anlaşılıyor. Arabaya binince üstüste giydiği iki kürkü çıkarıp, valizlerini, bavullarını arabanın içine, şoför mahalline ve bağaja yerleştirdikten sonra «Kalan eşyalarımı iyi muhafaza edin, ben sonra adam göndertir, aldırtırım» dedi. Biz Betül Hanım'ı selâmetledikten sonra gemiye daldık, aramaya taramaya başladık. Ben o kadar senelik gümrük memuriyetimde hiç bu kadar çok kaçak eşya getiren gemi görmedim. Akıl durur, hokkabazın, içinden tavşanlar çıkan şapkası kaç para eder... Bir küçük kutudan bir tuhafiye mağazasını dolduracak kaçak eşya çıkıyor. Benim takdir ve hayranlığımı celbeden nokta, kaçak eşyaların gayet muntazam ve cinslerine göre ayrı ayrı konulmuş olması... Hattâ bizim arkadaşlardan biri «Aşkolsun adamlara» dedi «Bizim gümrük anbarlarında bile eşyalar bu kadar iyi tasnif edilmiş değil.» İşin içinde bir gümrükçü parmağı olacak, çünkü kaçak eşyanın vapurda gizli yerlere tıkılışı, tamamiyle bizim gümrük anbarlama talimatına harfi harfine uyuyor. Yalnız bir yanlışlık yapmışlar, talimatnameye göre patlayıcı maddeleri sıcak yere koymamak lâzım gelirken, kaçak mermileri vapurun kazan dairesine saklamışlar. Katiyen yanlıştır. Bunun haricinde, çakmakları, saatleri, losyonları ve naylon kadın iç çamaşırlarını, hepsini ayrı ayrı yerleştirmişler.

Başka bir arkadaş da, «Bir kaçakçıyı bizim anbarları tasnife memur etmezsek, günün birinde gümrük anbarlarının içinde kaybolacağız» diye kaçakçıların intizamına hayranlığını ifade etmişti. Kamaralardan birinde açtığımız deliğe kolunu sokan bir memur delikten boyuna takma meme ve sutyen çıkarıyordu. Elini deliğe sokup çektikçe beş-on sutyen çıkarıyor. Çıkar çıkar bitmez, kamara doldu, salon doldu, hâlâ çıkıyor... Yahu bu gemide sutyen madeni mi var, yoksa gemi için-

Gaza zam yapılıyor.. — Gazeteler —

— İyi ki elektrik almışım!

de gizli bir sutyen fabrikası var da boyuna sutyen mi imal ediyor. Elini deliğe sokan memur,

— Aman, yandım!.. diye birden bağırdı.

— Ne oldu, neyin var? dedikçe bağırıyor, elini de delikten kurtarıp dışarı alamıyor. En sonunda zavallı,

— Dişlerini geçirdi, elimi ısırdı... diye inledi.

Ayaklarından yapışıp çekiyoruz ama,

— Kolum kopacak, bırakın!.. diyor.

Nihayet deliği büyülttük, bir de bakalım ki, arkadaşın eli koca bir fare kapanına sıkışmamış mı? Kan içinde kalan kolunu kapandan kurtarıp arkadaşı hastaneye gönderirken kaptan da iftiharla,

— Gemimizde farelere karşı her türlü tedbir alınmıştır!.. dedi.

O kadar çok kaçak eşya çıkardık ki, kaptan şaşırıp dehşet içinde kaldı,

— Bu eşyalar katiyyen bu gemiden çıkmış olamaz, dedi, çünkü bizimki yolcu gemisidir ve bu kadar yükü kaldıramaz. Siz bu eşyaları geminin neresinden çıkardınız?

— Kıçından, dedim, geminin kıç anbarı kaçak eşya dolu...

İkinci kaptan da,

— Artık aramayın, dedi, aradıkça eşya çıkıyor; bu gemi bu kadar yükü taşıyamaz, sonra durduğu yerde gemiyi batıracaksınız. Biz mesuliyet kabul edemeyiz...

Kaçak eşyaları bulmak kolay ama, kaçakçıyı bulmak imkânsız. Geminin süvarisinden dümencisine kadar, ne personel ne yolcu eşyalara sahip çıkmıyor; «Bu senin mi?» diye kime sorsak «Hayır, benim değil...» diyor.

Uzatmıyalım efendim... Affedersiniz isminiz neydi? Mahmut... Evet Mahmut Bey oğlum, Betül Hanım'la tanışmamız işte böyle oldu. Gemiden çıkardığımız sahipsiz zannedilen eşyaların Betül Hanım'a ait olduğu sonradan anlaşılarak eşyalar bir tamam kendisine teslim edildi. Ondan sonra Avrupa seferinden dönen birçok vapur yolcuları arasında sık sık Betül Hanım'ı görürdüm. Fakat sonradan her nasıl olmuşsa, Betül Hanım himayeden mahrum kalmış. Yolculuktan dönerken gümrükte onu karşılamaya eskisi gibi makam arabası gelmedikten başka, sıkı şekilde aramamız için de emir verildi. Eh ne yapalım, biz emir kuluyuz, değil mi ya... Çok dedikodu mu olmuş, gazetelerin diline mi düşmüşler, yoksa Betül Hanım'ı himaye eden zat gözden mi düşmüş, her ne olmuşsa... Bizde zaten devlet işleri hep böyledir, bir türlü istikrar kurulamaz. Bir bakarsınız, falan yolcuyu aramıyacaksınız diye emir gelir, bir bakarsınız, o yolcuyu sıkı sıkıya arayacaksınız diye emir değiştirirler. Bir memleketin düzelmesi için beyim, her şeyden önce istikrar lâzımdır.

(Arkası var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Rejisör ne zaman sana tecrübe filmi çevirtecek?
— Karısı seyahate çıktığı zaman!

Sinyal!

Şifalı banyolarıyla meşhur Baden-Baden şehrinde çok şişman bir adam, otelin masajcısına vücudunu ovduruyordu. Masajcı aniden müşterinin kabaetlerine üç tane, oldukça sesli tokat indirdi.

Canı yanan adam:

— Oh! dedi. Bu da masaja dahil mi??..

— Tabiî. Hayır mösyö! dedi masajcı, zilim bozulmuş, yardımcıma öbür müşteriyi yollaması için işaret verdim..

* * *

Gelin! Görün!

Panayırda en ilgi çeken yerlerden biri de otuz gündür ağzına bir şey koymayan kadının bulunduğu pavyondu.

Seyircilerin arasındaki bir doktor dayanamayıp sordu:

— Otuz günden beri hiçbir şey yemedi mi?

— Hiçbir şey yemedi!

— Peki, hiçbir şey de olmadı mı?

— Olmaz olur mu? dedi pavyonun sahibi. On tane İskoç O'na evlenme teklifinde bulundu.

Kaza

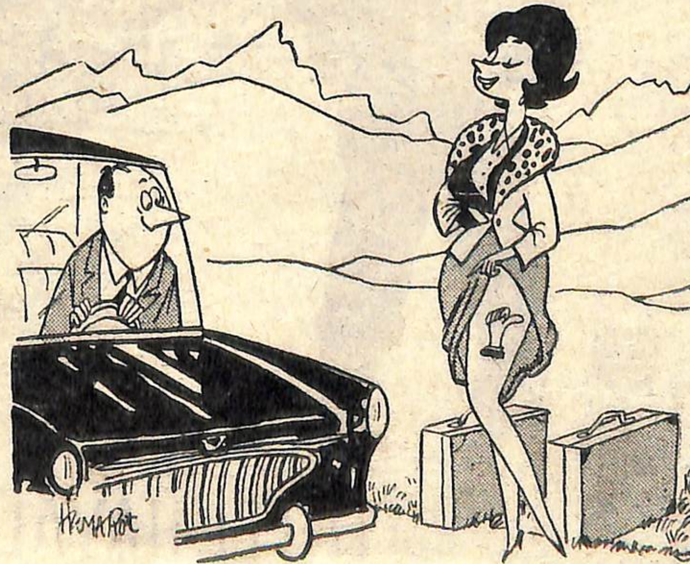
Saat 10 olduğu halde müdürün en sevdiği, en takdir ettiği muhasebeci ortalıkta yoktu. Birden kapı açıldı, içeri ayakları kanlı sargılar içinde, koltuk değnekleriyle güç belâ yürüyen, bitkin muhasebeci girdi.

— Özür dilerim Müdür Bey, dedi. Bu sabah büyük bir kaza geçirdim. Pencereden bakarken boş bulundum ve altıncı kattan düştüm.

— Daha neler? dedi kızgın müdür, altıncı kattan düşmek bir saat sürmez ki.

— Bir sigara!
— Hayır, kocam sigara içmemi istemiyor!

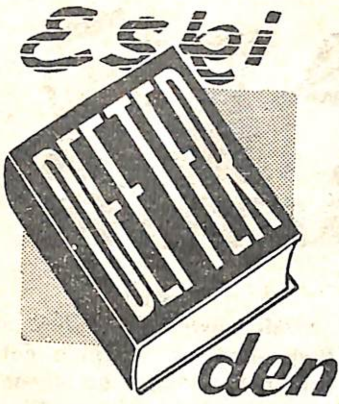
Yazısız

Sakın ha!!

Sinirli bir kadın ruh doktorunun karşısındaki iskemleye oturdu.

— Doktor! diye haykırdı, korkunç! Korkunç! Her dakika vücudumda akrepler, çiyanlar, kırkayaklar, solucanlar dolaşıyormuş gibi geliyor bana!

— Dikkat edin, dedi doktor geriliyerek, üstünüzdeki iğrenç hayvanları sakın buraya silkelemeyin!!!...

İftar topu

O ZAMANIN birçok ekâbiri gibi Kazasker Abdüssemih efendinin iftrı da herkese açıktı. Selâmlığa, ricalden bekçiye, sakaya varıncaya kadar mahallenin her sınıf halkı gelir ve misafirler derecelerine göre ya efendinin, yahut ağaların sofrasına kabul edilirdi. Haremde de hanımlarla kalfalara mahsus böyle iki sofra bulunurdu.

Abdüssemih efendinin konağı ramazanda iftarlıklarındaki değişikliğiyle meşhur olmuştu. Hele efendinin sinisi türlü, türlü zeytin, peynir, reçel, turşu, salata, havyar tabaklariyle bir sergi manzarası alırdı. Sofranın her tarafına serpiştirilen bu güzel şeyler efendinin önünde bir küme teşkil eder ve o her akşam bunların arasından vekilharcın hazırladığı nadide bir tatlı veya meyve ile orucu bozardı.

Midesi ve zevki için servetini avuç avuç harcamaktan çekinmeyen Kazasker efendi ramazan olunca mutbahının yemekleri ve şehrin en nefis çerezleriyle iktifa etmez, kilârına kendi tâbiriyle, Arabistanın halviyyatına, Hindistanın baharatına ve Frengistanın turşiyatına varıncaya kadar en leziz şeyleri doldururdu.

O gün topa beş dakika kala Abdüssemih efendi âdeti üzre tilâvetini bitirince gözlüğünü mahfazasına yerleştirdi. Elinde kehribar tesbihi, dudakları kıpırdayarak odasından çıktı. Koca konağın içinde çıt yoktu. Herkes sofraların başında iftar duası okuyarak top sesini bekliyordu. Konak İstanbul'un ücra bir köşesinde olduğundan top ve ezan sesi kolay duyulmazdı. İftar zamanlarında herkesin kulağı kirişte bulunur ve topun atıldığını ilk haber veren âdeta hilâli görmüş kadar ehemmiyet kazanırdı.

Abdüssemih efendi sofra odasına inmek için ağır ağır selâmlık dairesine doğru ilerlerken vekilharcın bu akşam için hazırladığı yeni iftarlığı düşünüyordu. Selâmlığa geçeceği sırada mabeyn odasının loşluğu içinde yanında incecik bir gölgenin silinir gibi olduğunu farkederek sordu:

— Kimsin sen?

— Şayanıdil, efem..

— Gel bakayım... Sen ne zamandanberi konaktasın?.

— Bir ay oldu, efem.

— Hele bak köftehora.. Ben dikkat etmemiştim!

Şayanıdil yirmi yaşında bir salkım üzüm gibi kütür kütür bir taze idi. Rind, şakacı bir adam olan Abdüssemih efendi gülerek tekrar sordu:

— Kız, bunlar ayva tatlısı mı, ananas mı?

— Bilmem, efem...

— Ya bunlar kiraz reçeli mi?

— Bilmem, efem..

— Bak hele elmasiyeye..

Derken Kazasker efendi bu nadide iftarlığa dayanamadı. Fakat narin kanepe muazzam vücuduna tahammül edemediğinden aşağıda yemek odalarındaki halk, iftar topunun böyle mutadın hilâfına konağı sarsmasına şaşarak oruçlarını bozdular..

Kıvılcım!

— Ne güzel dönüyorlar..
— Bu bir şey değil.. Sen onları imtihanda gör!

Hizmetçi

— Kızım, yemek bilir misin?
— Evet hanımefendi...
— Çamaşır?
— Yıkarım efendim...
— Ben ütüye meraklıyımdır...
— Ben de hanımefendi...
— Pek iyi, evine ayda kaç kere gideceksin?
— Ben mi?... Hiç!
— Evvelki kapında ne kadar kalmıştın?
— Altı sene...
— Ne maaş istersin?
— İki lira...
— Ne zaman işe başlayacaksın?
— Hemen, hazırım efendim...

(Hanım büyük bir memnunluk içinde kendi kendine düşünür: Olur şey değil, tam eski zaman hizmetçisi.. Talihim varmış, iyi ki yolda rasgeldim, iyi ki çağırdım.. Bu hizmetçi değil, devlet kuşu)

(Hanımefendi böyle düşünürken sokak kapısı hızlı hızlı çalınır: Polis yanında bekçi gelmiştir. Balkondan bakan hanım efendiye yavaşça seslenirler:)

— Aman hanımefendi, dün tımarhaneden kaçan bir kızı sizinle beraber eve girerken görmüşler.. Allah esirgesin bir kaza çıkmadan yakalayıverelim!

(Reklâmcılık: 5775—27)

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN: ADNAN TAHİR

ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

İÇİME FENALIK GELMEĞE BAŞLADI... TELEFON MU EDECEKSİN. TELGRAF MI ÇEKECEKSİN... NE YAPACAKSAN YAP DA BU DERTTEN KURTULALIM... AMMA DA ÇATTIK...

ZATIALİNİZ MÜNASİP GÖRDÜKTEN SONRA MESELE YOK BAY KÜLTÜR...

TELEFONU, İZDİVACI GERİ KALAN KIZCAĞIZIN AÇACAĞINI HİÇ ZANNETMİYORUM. YA ANASI ÇIKACAKTIR YA DA BABASI.

İSTER MİSİN ESVABI SATAN ERKEK TARAFI OLSUN ABİ?... HOŞUMA GİTMEĞE BAŞLIYOR BU HİKÂYE VALLAHİ...

!

ALO... ŞEY... ÇOK AFFEDERSİNİZ... RAHATSIZ EDİYORUM EFENDİM... ŞEY... GAZETEDEKİ İLANI GÖRDÜM DE... ACABA DEDİM... GÖRMEK... EVET EVET... NE SOKAĞI BUYURDUNUZ?.. TAMAM... 77 Mİ?... ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM EFENDİM... SAYGILAR.

SURATINA BAKILIRSA İRFAN ABİ... TELEFONA ÇIKAN NE ANASI NE DE BABASI... KIZIN TA KENDİSİ DEĞİL Mİ?.

NE SES YARABBİ NE SES... BAŞKASI OLAMAZ TABİİ... TA KENDİSİ... EMİNİM TA KENDİSİ...

DENEMESİ ÇOK YAPILMIŞTIR BU İŞLERİN... TELEFONDAKİ BİR KIZIN SESİ PEK Mİ GÜZEL? KENDİSİ PEK ÇİRKİN DEMEKTİR.

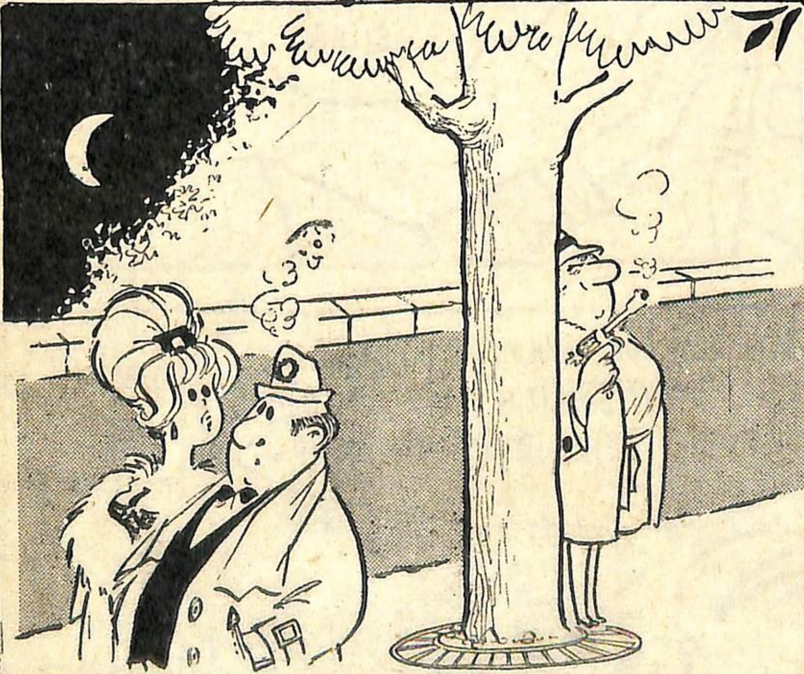
DEVAMI VAR

YANILIYORSUN... BEN KENDİSİNİN DE SESİ KADAR GÜZEL VE ŞUH OLDUĞUNA EMİNİM. GÖRECEKSİN.

Dünya Karikatürleri

-SAAT ON İKİDEN BERİ VEDALAŞIYORLAR!.

-ALLAH VERE DE BİR REZALET ÇIKARMASA.. EVDEN AYRILIRKEN KARIM ÇOK SİNİRLİ İDİ!..

-ŞUNUN SAÇLARINI, GÖZLERİNİ, DUDAKLARINI AT, GERİYE NE KALIYOR?. HİÇ!..

tasarruflarını devamlı surette

YAPI ve KREDi BANKASINDA

toplayanlar için

yılın ilk çekilişinde

20

APARTMAN DAiRESi

ayrıca

500.000 LiRALIK

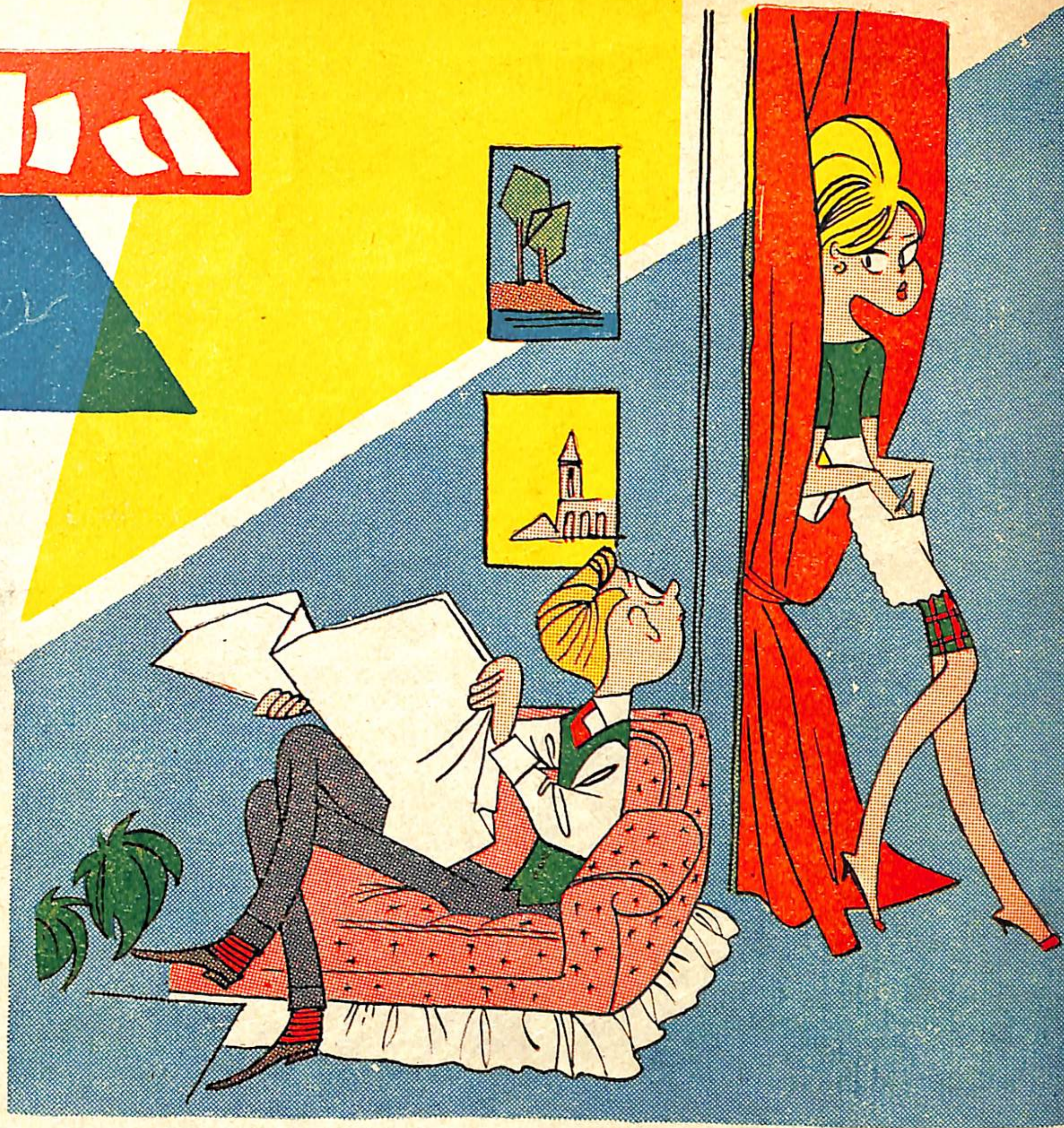
çeşitli para ikramiyeleri

(Reklâmcılık: 328—28)

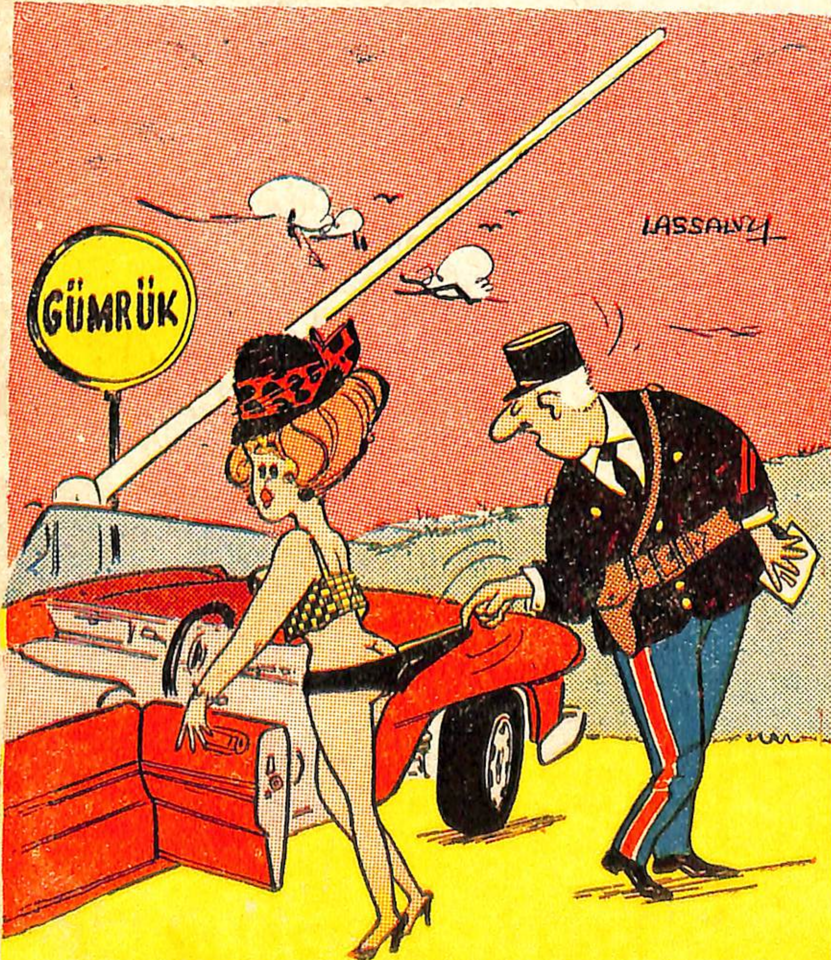
Akbaba

-GALIBA SEN BENI ESKISI KADAR SEVMIYORSUN.. GEÇEN SENEKI DAHA BÜYÜKTÜ!..

-KÜÇÜK BEY!.. BILIYOR MUSUNUZ?..
-NE?
-EVDE KIMSE YOK!.

-GIZLEDIĞINIZ BIRŞEY VAR MI?

-MAŞALLAH... BANA BIR VIZON KÜRK ALACAĞINA, PARALARINI KUŞLARA SERP!